РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

Скопје 2013

СТРАТЕШКИ ПЛАН

(нацрт верзија)

2018 - 2020 година

Почитувани

Стратешкото планирање е организациска управувачка активност која се користи за поставување на приоритети, фокусирање на енергија и ресурси, зајакнување на работењето, обезбедување дека вработените и другите засегнати страни работат кон заеднички цели, да се воспостават договори околу планираните резултати и да ги проценат и прилагодат финансиските импликации за остварување на стратешките приоритети донесени од Владата на Република Македонија. Во Стратешкиот план на министерството се презентирани конкретните програмски активности и стратешки цели во областа на земјоделството шумарството и водостопанството. На аналитичен начин се представени мисијата и визијата, приоритетите, целите, и плановите, на министерсвото во еден среднорочен период од три години. Целта на стратешкиот план е неговата реална остварливост. Вработените во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство даваат свој личен, конкретен допринес, професионално се посветуваат кон исполнување на задачите и целите кои произлагуваат од стратешкоит план со што земјоделството ќе даде значаен придонес кон развојот на економијата и севкупниот општествен развој на Република Македонија.

Со почит:

Министер
Љупчо Николовски

Содржина

Поимник 6
1.1 **Вовед**......7
1.2 **Мисија**......9
1.3 **Визија**......9
1.4 Задачи и обврски на органот на државната права......10
1.5 Специфичност на органот на државната управа......11
1.6 Структура на органите на државната управа 12
1.7 Односи со органите во состав (планирани промени)......13
1.8 Приоритети и цели на органот на државната управа......17
1.9 Осврт на постигнати резултати за 2016 година......21
1.10 Осврт на постигнати и очекувани резултати за 2017 година......50
1.11Програми......51
Програма – Интегрирани информативни систетми за поставување на политиките, прилагодување кон ЕУ и зајакнување на административниот капацитет и меѓународна/трговска соработка......65
Програма- Шумарство и ловство......81
Подпрограма 2.Б – Заштита и чување на шумите......84
Програма- Поддршка на развојот на земјоделството и руралните средини......87
Програма-Заштита на здравјето на растенијата,семе и саден материјал......106
Подпрограма .1 Здравје на растенијата......106
Подпрограма .2 Контрола и евиденција на семенски и саден материјал......122
Подпрограма .3 Лабораториски анализи......132

Програма- Управување со водни ресурси...141
Развивање на заедничките функции во МЗШВ..150

1. **Принципи на правична застапеност според кои се раководи МЗШВ**..151
2. **Креирање на политики**...151
3. **Стратешко планирање и подготвување на буџетот на МЗШВ**..152
4. **Внатрешна ревизија**..156
5. **5. Подобрување на пост бербените активности, маркетинг и стандарди за**
6. **квалитет на земјоделско- прехрамбените производи**..159
7. 6**. Создавање и трансфер на знаење**..163

ПОИМНИК

МЗШВ – Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство

МФ – Министерство за финансии

МЖСПП – Министерство за животна средина и просторно планирање

СЕП – Секретаријат за европски прашања

СЗ – Секретаријат за законодавство

СБ – Светска банка

АПРЗ – Агенција за поттикнување на развојот на земјоделството

АФПРЗ – Агенција за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој

НППА – Национална програма за апроксимација

ИПАРД – Инструмент за пред-пристапна помош (IPA**),петта компонента рурален развој (**IPARD)

ЗПИС – Земјоделско пазарен информативен систем

ФАДН – Farm accountancy data network **– Мрежа на сметководствени податоци за фарма**

ЕРЗС – Единствен регистер на земјоделски стопанства

ИТ – Информатичкатехнологија

ЕУ – Европска унија

НАТО – Северно атланска алијанса

СТО – Светска трговска организација

СИДА – Swedish international development agency **– Шведска агенција за интернационален развој**

ГТЗ – Deutsche Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit **– Германска техничка поддршка**

ФАО – Food and Agriculture Organization (of the UN)- **Организација за храна и земјоделство на Обединетите нации**

КАРДС – Помош на заедниците за реконструкција и развој на стабилност

УСАИД – Меѓународна агенција за развој на САД

ССА – Спогодба за стабилизација и асоцијација

ЦЕФТА – Central European Organisation (of the EU CAP)- **Договор за слободна трговија за централно- европските земји**

ТАИЕКС – Technical Assistance Information Exchange Unit **– Техничка помош за размена на информации**

ЕХИМ – Издавање увозно-извозни дозволи преку едношалтерскиот систем

ИГУ – Интегрирано гранично управување

ПИФК – Јавна внатрешна финансиска контрола

ДФЛ- Државна фитосанитарна лабораторија

ИАЦС- Интегриран систем на администрација и контрола

ЛПИС- Системот за идентификација на земјишни парцели

ФФМ- Федерација на македонски фармери

ФЗНХ- Факултет за земјоделство наука и храна

МШ- Македонски шуми

ДИШЛ- Државен инспекторат за шумарство и ловство

ДЗС- Државен завод за статистика

ВК – Ветеринарна комора

ДХ – Дирекција за храна

ДИЗ –Државен инспекторат за земјоделство

АДС – Агенција за државни службеници

ФВМ – Факултет за ветеринарна медицина

ЗЗП – Заедничка земјоделска политика

3. Вовед

Што е стратешки план?

Стратешкиио план на МЗШВ е документ кој се користи за организацијата и остварување на стратешките цели со активностите потребни за постигнување на тие цели, средствата и ресурсите кои се потребни и сите други критични елементи развиени за време на планирањето.

Кој и што е стратешкиот менаџмент на МЗШВ ? Што е извршување на стратегија?

Стратешко управување е сеопфатна колекција на тековни активности и процеси кои МЗШВ ги користат за систематско координирање и усогласување на ресурсите и активностите со мисијата, визија и стратегија низ целата организација. Активностите на стратешки менаџмент го трансформираат планот во систем кој обезбедува повратни информации за стратешките перформанси за донесување на одлуки и го овозможува планот да се развива и расте како што се менуваат условите и другите околности.
Кои се чекорите :
1) анализа или проценка, каде што се развива разбирање на сегашните внатрешни и надворешни влијанија и окружувања,
2) Анализа на постигнатото во поранешниот период, формулација на стратегијата, каде што е развиена стратегија на високо ниво и стратешки план на ниво на основно ниво.
3) Извршување на стратегијата, при што планот на високо ниво се преведува во повеќе оперативни планови и акциони ставки и
4) Фаза на евалуација или одржување / управување, тековната позиција и евалуација на перформансите,

Стратешкото планирање се спроведува континуирано во среднорочна тригодишна рамка. Тоа не е едноставен збир на планови на секоја организациона единица, туку е усогласен и реален план на МЗШВ како целина.

Во стратешкиот план за 2018-2020 година Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство го претставува креирањето на своите планови и програми за чија реализација се задолжени конкретни организациони облици.

Стратешкиот план како дел од стратешкиот менаџмент е алатка преку која МЗШВ може да ја оцени својата позиција, квалитет на работа и да ги идентификува предизвиците и сопствените потенцијали. Стратешкиот план е во согласност со Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (NPAA) како дел од програмата на Владата, како и со Националната стратегија за Земјоделие и рурален развој како и Националната стратегија за шумите на директен начин, го приближува Македонското земјоделство кон Европската пракса што ќе придонесе за побрз влез во членството на ЕУ. Значаен елемент во креирањето на стратешкиот план е партиципативноста на сите нивоа од базата во која се вклучени сите елементи од МЗШВ. На тој начин сите што што се вклучени во процесот на работа, истовремено се запознати и со решенијата за исполнување на работните задачи, со сите предуслови и институционални капацитети, човечки ресурси, финансиски средства за сите програми, како и алтернативни извори.

1.2 Мисија

Подигање на нивото на земјоделството шумарството и водостопанството и приближување кон високо развиените земјоделски земји во светот. Создавање на поголема додадена вредноста, поголем обем и конкурентност на земјоделското производство, аквакултурата и рибарството, забрзан развој на руралните средини, заштита на здравјето на луѓето, животните и растенијата и одржливо управување со природните ресурси – земјоделското земјиште, шумите, пасиштата и води. Зголемување на процентот на органски произведена храна.

1.3 Визија

Конкурентен земјоделски сектор кој со своите производи ќе биде препознатлив бренд во регионални и светски рамки.

1.4 Задачи и обврски на органот на државната управа

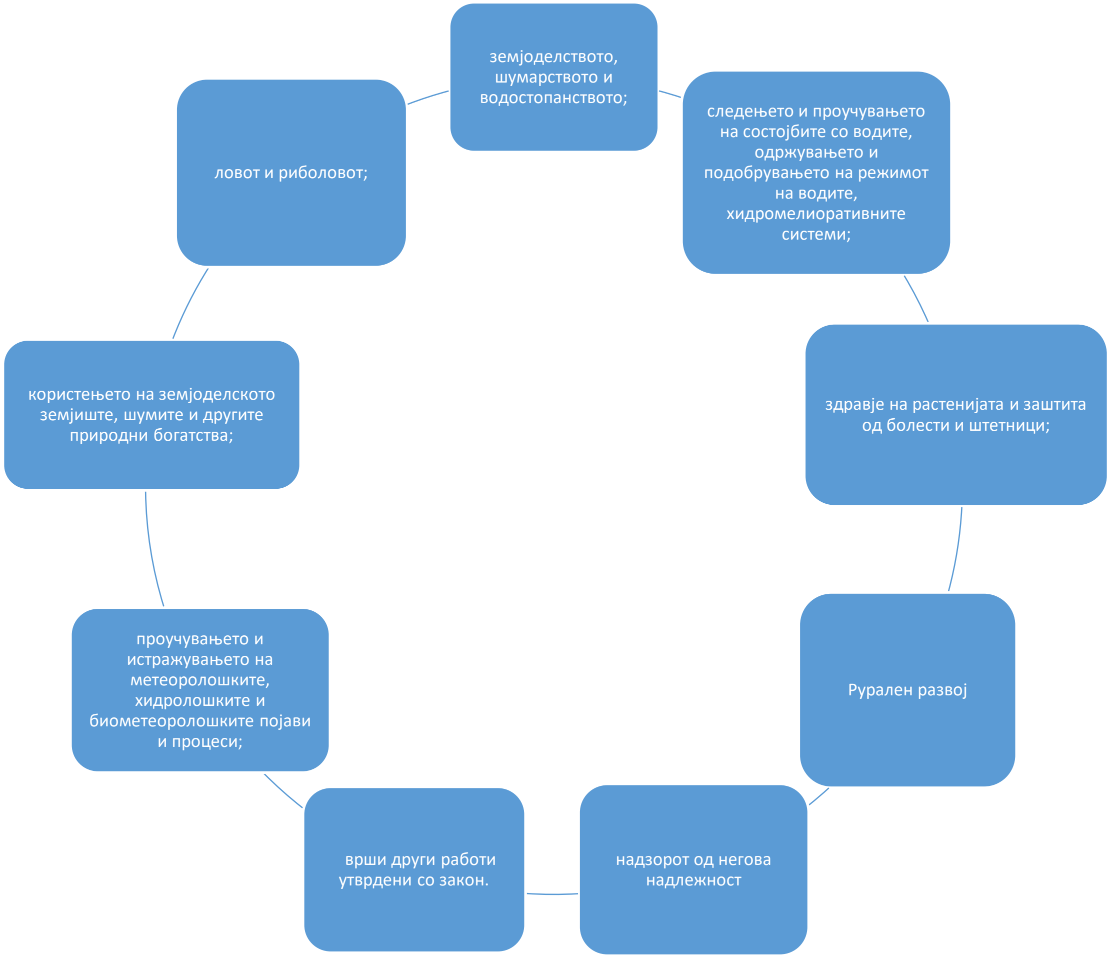

Согласно законот за организација и работа на органите на државната управа ("Сл. весник на Р. Македонија" бр.58/2000) МЗШВ ги врши работите што се однесуваат на:

4. **<u>Специфичности на органот на државната управа</u>**

Министертството за земјоделство шумарство и водостопанство како дел од Владата на Република Македонија во својата работа ги следи насоките на стратешките приорити и приоритетни цели кои произлегуваат од Програмата за работа на Владата периодот 2017 – 2020 година. МЗШВ ги координира своите активностите со другите министерства и агенции органи и институции во функција на единствена и усогласена земјоделска политика. Треба да се споменат и други органи на кои МЗШВ им е ресорно министерство како што се Агенцијата за подтикнување на земјоделството, Агенција за финансиска подршка на земјоделство и руралниот развој. Агро Берза, ЈП за стопанисување со пасишта и др.

Целтата на министерствтвото за земјоделство шумарство и водостопанство е да креира политики и бизниснис клима за да може приватниот сектор да се развива во најдобри можни услови. Креирањето политики подразбира процес на донесување на законска основа во која ќе се развива бизнисот од обласпа на земјоделсттвото и контролирање на спроведувањето на законитоста .

Важно е да се спомене дека освен креирањето и контролата на спроведувањето на политиките МЗШВ се јавува во улога на трансфер на знаење и директна помош за воспоставување на систем од високо технолошко технички земјоделски фарми ќе се овозможи пример на високопродуктивно земјоделство.

1.6.1 Структура на органите на државната управа

1.6. Органограм

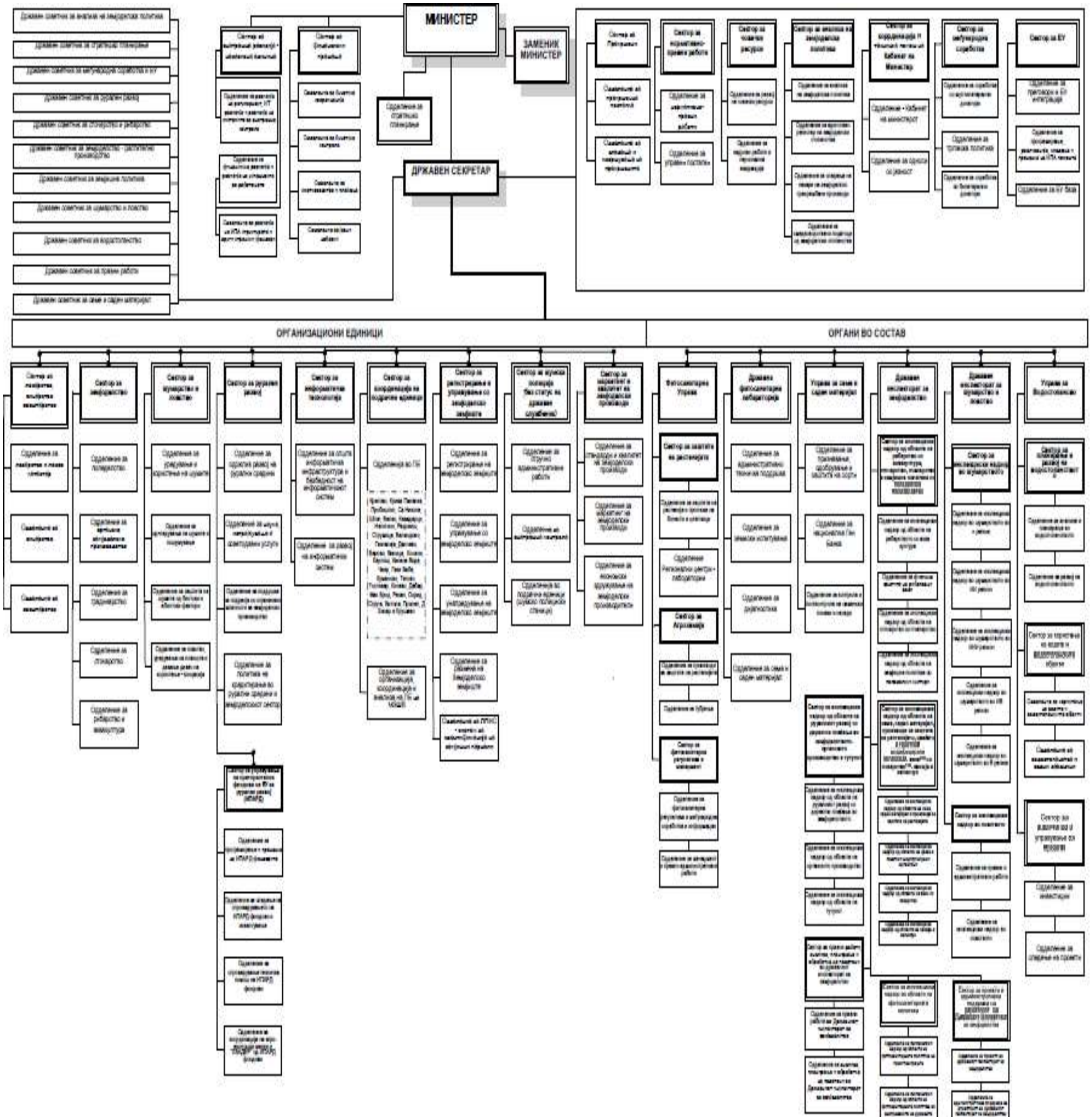
МИНИСТЕР
ЗАМЕНИК МИНИСТЕР
ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР
ОРГАНИЗАЦИОНИ ЕДИНИЦИ
ОРГАНИ ВО СОСТАВ

1.7 <u>**Односи со органи во состав**</u>

Сектори:

Внатрешна ревизија – независна единица

- Одделение за ревизија на регуларност, ИТ ревизија и ревизија на системите за внатрешна контрола
- Одделение за финансиска ревизија и ревизија на успешноста во работењето
- Одделение за ревизија на ИПА структурата и други странски фондови

Финансиски прашања
- Одделение за буџетска координација
- Одделение за буџетска контрола
- Одделение за сметководство и плаќања
- Одделение за јавни набавки

Стратешко планирање

Прекршоци и поведени постапки по основ напрекршоци
- Одделение за прекршочна постапка
- Одделение за следење и извршување на прекршоците

Нормативно правни работи
- Одделение за нормативно-правни работи
- Одделение за управни постапки

Човечки ресурси
- Одделение за развој на човечки ресурси

- Одделение за кадрови работи и персонална евиденција

Анализа на земјоделска политика
- Одделение за анализа на земјоделска политика
- Одделение за единствен регистар на земјоделски стопанства
- Одделение за следење на пазари на земјоделско прехрамбени производи
- Одделение за сметководствени податоци од земјоделски стопанства

Координација и техничка помош на кабинет на министер
- Одделение – кабинет на министерот
- Одделение за односи со јавност

Меѓународна соработка
- Одделение за соработка со мултилатерални донатори
- Одделение за трговска политика
- Одделение за соработка со билателарни донатори

Евроинтеграции
- Одделение за преговори и ЕУ интеграција
- Одделение за програмирање, реализација, следење и проценка на ИПА помошта
- Одделение за ЕУ база

Консолидација на земјоделско земјиште, размена и идентификација на земјишни парцели
Одделение за консолидација,
Одделение за размена на земјоделско земјиште,
Одделение за земјишна банка,
Одделение за СИЗП

Лозарство, винарство и овоштарство
- Одделение за лозарство и лозов катастар
- Одделение за винарство
- Одделение за овоштарство

Земјоделство
- Одделение за поледелство
- Одделение за органско производство
- Одделение за градинарство
- Одделение за сточарство
- Одделение за рибарство и аквакултура

Маркетинг и квалитет на земјоделски производи
- Одделение за стандарди и квалитет на земјоделски производи
- Одделение за маркетинг на земјоделски производи
- Одделение за економско здружување на земјоделски производители

Шумарство и ловство
- Одделение за уредување и користење на шумите
- Одделение за одгледување на шумите и пошумување
- Одделение за заштита на шумите од биотски и абиотски фактори
- Одделение за ловство, уредување на ловишта и давање дивеч на користење – концесија

Рурален развој
- Одделение за одржлив рурален развој
- Одделение за наука, истражување и советодавни услуги

- Одделение за политика на кредитирање во рурални средини и земјоделскиот сектор
- Одделение за поддршка на подрачја со ограничени можности за земјоделско производство

Управување на претпристапни фондови на ЕУ за рурален развој (ИПАРД)
-Одделение за програмирање и проценка на ИПАРД фондовите
-Одделение за следење на спроведувањето на ИПАРД фондови и известување
-Одделение за спроведување техничка помош на ИПАРД фондови
-Одделение за координација на агро-еколошки мерки и “ЛЕАДЕР” од ИПАРД фондови

Информатичка технологија
- Одделение за општа информатичка инфраструктура и безбедност на информатичкиот систем
- Одделение за развој на информатички систем

Координација на подрачни единици
- Одделенија во подрачните единици
- Оделение за организација, координација и анализа на подрачните единици

Регистрирање и управување со земјоделско земјиште
- Одделение за регистрирање на земјоделско земјиште
- Одделение за управување со земјоделско земјиште
- Одделение за унапредување на земјоделско земјиште
- Одделение за размена на земјоделско земјиште
- Одделение за ЛПИС – систем за идентификација на земјишни парцели

Шумска полиција – без статус на државен службеник
- Одделение за стручно административни работи
- Одделение за внатрешна контрола
- Одделенија во подрачните единици (Шумско полициски станици)

Органи во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство

[Управа за водостопанство](#)
[Фитосанитарна управа](#)
[Државна фитосанитарна лабораторија](#)
[Управа за семе и саден материјал](#)

1.8 ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА ОРГАНОТ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ И ПРИОРИТЕТНИ ЦЕЛИ НА ОРГАНОТ

1.8.1 Приоритет- Прилагодување на Македонското земјоделството кон Европските стандарди

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели;

- Воспоставување на целосно интегрирани информатички системи во земјоделството во 2018-2020 година
- Зајакнат административниот капацитет на министерството согласно годишниот план за обуки и вработувања за 2017-2019година;
- интеграција во ЕУ и НАТО и Зголемување на меѓународна соработка од областа на земјоделството.
- Имплементација на системите со кои ќе се управува квалитетот на работењето како што се ИСО стандардите и ЦАФ моделот за заедничка рамка за самооценување.

1.8.2 Приоритет – Развој и унапредување на шумарството

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

- **Пошумување на** 1.100 **хектари голини и ерозивни подрачја во следните три години**;
- **Авиосузбивање на штетникот боров четник во шумите и шумските култури на површина од** 10.000 **хаво следните три години**;
- **Зајакнување на фитосанитарната состојба на шумскиот фонд.**

1.8.3. Приоритетот - Развој и унапредување на земјоделството и руралниот развој

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

- **Натамошно реструктуирање во земјоделството, сточарството, лозарството, винарството, рибарството и аквакултурата согласно Европските практики**;
- **Зголемување на конкурентноста на земјоделските стопанства и преработувачката индустријата со целосно почитување на Европските стандарди**;
- **Унапредување на одржливиот развој на руралните средини.**

1.8.4 Приоритет: Развој и унапредување на здравјето на растенијата

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните цели:

- **Унапредување на фитосанитарната служба на ниво оке би било прифатено од европската унија**;
- **Унапредување на контролата на следење на производи за заштита на растенија и ѓубривата**;

- **Зајакната контрола и следење на семенскиот и садниот материјал.**

1.8.5. **Приоритетот: Ефикасно користење на водните ресурси**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните цели:

- **Подготовка и реализација на проекти во водостопанството.**
- **Изработка на анализи, информации, програми и други материјали кои служат како стручна основа за утврдување на политиката на развојот и за решавање на проблемите во областа на водостопанството.**
- **Планирање на развојот на наводнувањето и одводнувањето.**
- **Насочување и координациија на работата во врска со меѓународните проекти од областа на водостопанството;**
- **Организација на активностите во областа на водостопантвото поврзани со домашни и меѓународни финансиски институции;**
- **Решавање на управна постапка во својата надлежност.**
- **Стручен надзор над извршувањето на законите и другите прописи и општи акти во областа на водостопанството.**

Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство во својата работа ги следи приоритетитена Владата на Република Македонија за 2018 година, од кои произлегуваат приоритетите на министерството кои се пресликани во програмите на секторите и управите.

1.8.6.**Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигање на животниот стандард на граѓаните.**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

- **Поддршка на претпријатијата во земјоделството пред се малите и средните и зголемување на нивото на платите во земјоделство,**

- Зголемување на земјоделските површини и на приносот и на квалитетот на земјоделските производи
- Зголемување и подшка на развојот на индустриско – преработувачките капацитети кои ќе произведуваат производи со повисока додадена вредност,
- Зголемување на шумскиот фонд во Република Македонијаи по квалитетно чување на шумите

1.8.7 **Приоритет – Република Македонија-членка на НАТО и ЕУ**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

-Унапредување на односите и јакнење на соработката на билатерален регионалени мултирален план.

- Водење на сериозна и силна меѓународна активност со цел Република Македонија да добие можност да започне преговори со ЕУдо крајот на 2017 и носење на клучни

1.8.8 **Приоритетот - Владеење на правото и изградба на независни нинституции.**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

Непристрасно и недискриминирачко спроведување на законите.

1.8.9 Приоритет: реформи во образованието и и инвестирање но иновации и информатички технологии

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните цели:

- **Вложување во науката и истражувањето како и развој на нови технологииии индустрии со поголем поврат на инвестицијата.**

- Забрзување на економскиот раст преку зголемување на инвестициите во науката.

1.8.10 **Приоритетот: Ефикасно градење на толерантно општество и одржување на добри меѓуетнички односи врз принцип на меѓусебна толеранција и почитување.**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните цели:

- **Градење на унитарно, мултикултурно и толерантно општество птеку суштинска политичка поддршка со која македонија ќе се гради како граѓанска држава на сите што живеат во неа: Македонци, Албанци,турци, Срби, Власи Роми, Бошњаци и сите помали заедници во насока на поголема интеркултурна комуникација и градење на на дух на меѓусобно почитување.**

1,9 ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ЗА 2016 ГОДИНА

1. Сектор за земјоделство

1.9. **Осврт на постигнати резултати за** 2016

- **Изработена и објавена Програма за финансиска поддршка во земјоделството за 2016 година,**
- **Уредба за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2017година;**
- **Изработена и објавена Програма за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2017година;**
- **Донесен Закон за изменување и дополнување на Законот за тутун и тутунски производи (Сл. весник на РМ бр.39/16)**
- **Закон за изменување и дополнување на Законот за земјоделство и рурален развој(Сл. весник бр.11/16, 53/16, 120/16,** 163/16)
- **Закон за изменување и дополнување на Законот за органско земјоделско производство (Сл. весник бр. 39/2016 и** 132/2016))

- Закон за изменување и дополнување на Законот за сточарство (Сл. весник бр.39/16
- Закон за изменување и дополнување на Законот за рибарство и аквакултура(Сл. весник бр.39/16)
- Програма за заштита на биолошката разновидност во сточарството 2018-2025 година

Изработени акти кои произлегуваат од Законот за земјоделство и рурален развој:

- Изработена и објавена Програма за финансиска поддршка во земјоделството за 2017 година (Сл.весник на РМ.бр.2/16, 68/16, 71/16 , 90/16, 100/16 и 112/16),
- Уредба за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2017 година (Сл. Весник на РМ.бр.2/16, 27/16, 50/16, 68/16, 99/16 и 112/16)
- Изработена и објавена Програма за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2017 година (Сл. весник на РМ бр 6/16)

Изработени подзаконски акти од Законот за тутун и тутунски производи:

- Правилник за формата и содржината на барањето за одобрување на станица за тестирање на добиток. (Службен весник на Република Македонија бр.94/16)
- Правилник за формата и содржината на образецот на барањето за одобрување на институција за производство на семе и одгледувалиште на пчелни матици.
- Правилник за формата и содржината на барањето за одобрување на правно лице за вршење на промет со семе (Службен весник на Република Македонија бр.85/16)
- Правилник за формата и содржината на барањето за одобрување на институција за добивање и пресадување на ембриони (Службен весник на Република Македонија бр.85/16)
- Правилник за формата и содржината на барањето за одобрување на организациите на одгледувачи по одделни видови на добиток. (Службен весник на Република Македонија бр.90/16)

- Правилник за формата и содржината на барањето за одобрување на институција од областа на сточарството. (Службен весник на Република Македонија бр.85/16)
- Изработени повеќе информации од сите области кои го покриваат секторот за земјоделство.
- Изработените и доствени информации до Владата на РМ се однесуваат на подобрување на тековните состојби во земјоделското производство, реализација на одредени дополнителни активности кои произлегуваат од моменталните состојби, како и материјали од информативен карактер.

1.10. **Осврт на остварени и очекувани резултати во 2017 година Потпрограма (30) Сектор за Земјоделство**

- **Изработен нов Закон за тутун, тутунски и сродни производи.**

Изработена Информација со предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции со барање на мислење од Министерство за здравство.

- **Изработена Програма за финансиска поддршка во земјоделството за 2018 година**
- **Уредба за поблиските критериуми за директни плаќања, корисниците на средствата, максималните износи и начинот на директните плаќања за 2018 година**
- **Изработена Програма за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2018 година.**
- **Програма за биолошка разновидност во сточарството 2018-2022.(подзаконски акт од Законот за сточарство).**

Изработени подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за рибарство и аквакултура:

- Правилник за иzменување на Правилникот за големината на рибите под која не смеат да се ловат за стопански и рекреативен риболов (Службен весник на Република Македонија бр.48/17)
- Изработени и донесени 29 риболовни основи за одделни риболовни води (Службен весник на Република Македонија бр.4/17; 6/17; 17/17; 24/17; 25/17; 55/17; 56/17 и 57/17)

- Изработени повеќе информации од сите области кои го покриваат секторот за земјоделство,. Изработените и доствени информации до Владата на РМ се однесуваат на подобрување на тековните состојби во земјоделското и рибарското производство, реализација на одредени дополнителни активности кои произлегуваат од моменталните состојби, како и материјали од информативе карактер.

Осврт на остварени резултати на одделението за 2016 година

- Изработен стратешки план на МЗШВ;
- Имплементација на ИСО и КАФ стандардите во работењето На Министерството
- Стручна помош при носење на стратешките документи;
- Кореспоненција преку дописи и мислења за стратешки документи од други органи на државната управа
- Давање одговори на поставени прашања согласно Законот за пристап до информации од јавен карактер

Остварени резултати на одделението за 2017 година

- Оптимално и ефикасно реализирање стратешките цели,
- Стручна помош при носење на стратешките документи и од национален карактер;
- Креирање на акциони планови за спроведување на стратегиите во Министерствот
- Коресподенција со органите на државната управа во врска со стратешки поставени цели и документи од национален карактер,
- Имплементација на ИСО и КАФ стандардите во работењето на МЗШВ
- Создавање трансфер на знаења во Минстерството за земјоделство, шумарство и водостопанство,
- Споредбени анализи за спроведување на стратегиите во областа на земјоделството

1. **Организација и координација на подрачни единици**

- Секторот за организација и координација на подрачните единици врши посредување, организирање и координирање помеѓу подрачните единици и сите сектори во МЗШВ и Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, АПРЗ, АД Водостопнаство Скопје и ЈП Пасишта Скопје,
- Врши непосредна контрола и надзор над извршување на работите на подрачните единици,
- Воведување во владение на државно земјоделско земјиште по завршен оглас,
- Единствен регистар на земјоделски стопанства,
- Учествува во спроведување на Програмата за финансиска подршка во земјоделството и руралниот развој за 2018 година,
- Евидентира електронски барања на фармерите за финансиска поддршка по различни мерки во поддрачни единици,
- Евидентира електронски барања за финансиска поддршка за растително производство, сточарско производство,
- Отварање и изнаоѓање на простор за нови подрачни канцеларии од времен карактер за период во време на поднесување на апликации за субвенции,
- Обезбедување на деловен простор, техничка опрема и надоградба и поврзување на софтверите во сите подрачни единици и новите подрачни времени канцеларии,
- Внесување на парцели од договори за закуп на државно земјоделско земјиште во софтверот на АКН (Агенција за катастар со недвижности) и поднесување на барања за сите активности кои се однесуваат на државно земјоделско земјиште доделено и слободно преку подрачните единици,

---

3.Земјоделство и рурален развој

Осврт на постигнати резултати за година 2016 година

- **Програма за финансиска поддршка на руралниот развој за 2016 година (Службен весник на РМ бр.** 6/16); **ЕПП:**

- **Програма за изменување и дополнување на програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2016 година (Службен весник на РМ бр. 64/16); ЕПП:**
- **Правилник за изменување и дополнување на правилникот за поблиските дополнителни услови за поддршката од мерките за рурален развој, прифатливите трошоци и висината на поддршката за прифатливите трошоци по корисник за поединечна мерка; (Службен весник на РМ бр. 35/16 и 59/16),**
- **Закон за дополнување на законот за земјоделски задруги (Службен весник на РМ бр. 39/16); ЕПП: и**

Анализа одобрени кредити во земјоделството бо банки и штедилници за период 1.1.2015 до 31.12.2015 год.

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017 год.

Постигнати резултати:

- **Програма за финансиска поддршка на руралниот развој за 2017 година (Службен весник на РМ бр. 192/16); ЕПП:**
- **Програма за изменување на програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2017 година (Службен весник на РМ бр. 07/17); ЕПП:**
- **Програма за изменување и дополнување на програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2017 година (Службен весник на РМ бр. 44/17); ЕПП:**

Очекувани резултати:

- **Следење и евалуација на ефектите од досегашните програми за финансиска поддршка на руралниот развој (за период 2007-2017).**
- **Закон за изменување и дополнување на Законот за земјоделски задруги**

Очекувани резултати:

- Следење и евалуација на ефектите од досегашните програми за финансиска поддршка на руралниот развој (за период 2007-2017).
- Закон за изменување и дополнување на Законот за земјоделски задруги („Службен весник на Република Македонија“ бр.23/13, бр.51/15, бр.193/15 и бр.39/16).

- Закон за изменување и дополнување на законот за земјоделство и рурален развој (“Службен весник на Република Македонија бр. 49/10, 53/11, 126/12, 15/13, 69/13, 106/13, 177/14, 25/15, 73/15, 83,15, 53/16, 120/16, 163/16 и 74/17) за дел VI ПОЛИТИКА ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ и дел VII ДРЖАВНА ПОМОШ ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО. Член 98-а и Член 98-б

4. Лозарство, винарство и овоштарство

Основна задача на Секторот е подготовка, развој и реализација на политиките, мерките и активностите за развојот на лозарството, винарството и овоштарството во областа на земјоделството.

Поставување и спроведување на ефикасни политики за поддршка на развојот на лозарството, винарството и овоштарството за зголемување на конкурентност и реструктурирање на областа и усогласување на националното законодавство кон законската регулатива на ЕУ и создавање/градење/зајакнување на институционалниот и административен капацитет за спроведување на политика во областа по принципите на Заедничката земјоделска политика (ЗЗП) на ЕУ во насока на полноправно членството на Република Македонија во Европската Унија.

Задачите обврските и активностите

- Креирање на политики, мерки и активности во лозарството, винарството и овоштарството во насока на унапредување на областа

- Надградба на институционалниот капацитет за спроведување и спроведување на политиката и реализација на мерките и активностите во лозарството, винарството и овоштарството
- Усогласување на националната законска регулатива односно усвојување на правото на ЕУ од областа на лозарството, винарството и овоштарството
- Утврдување на преговарачки позиции и подготовка за започнување и реализација на преговори со ЕУ во областа на лозарството, винарството и овоштарството

рамките на Секторот за лозарството, винарството и овоштарството на МЗШВ постојат три одделенија:

- Одделение за лозарство и лозов катастар,
- Одделение за винарство
- Одделение за овоштарство

Осврт на постигнати резултати за година 2016

- Изработени и објавени се два Закони за изменување и дополнување на законот за виното и 3 правилници од Законот за виното;
- Изготвени и реализирани се мерки и активности за поддршка на лозарство, винарство и овоштарство во рамките на Програмата за поддршка на земјоделството за 2016 година.
- Изготвени и реализирани се мерки и активности за поддршка на лозарство, винарство и овоштарство во рамките на Програмата за поддршка на земјоделството за 2017 година

Осврт на очекувани резултати во тековната година 2017

- Дизајн и следење на ефектите на мерките и активностите во областа на лозарство, винарство и овоштарство од Програмата за финансиска поддршка на земјоделството за 2018
- Реализација на мерките и активностите од Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА)_ревизија 2018 од областа

- **Спроведување на активностите предвидени во Спогодбата за стабилизација и асоцијација и потпишување на нов Протокол за вино помеѓу РМ и ЕУ**

5. Шумарство и ловство

Осврт на постигнати резултати за година 2017

- **Потпишан е еден договор за превентивна заштита на шумите преку ИДП службата**;
- **Извршено е пошумување на голини и ерозивни земјишта на површина од** 75 **ха;**
- **Изготвен е 101 записник и решение за исплата на средства за уништен штетен дивеч заклучно со месец јуни 2016 година, а се очекува да пристигнат уште околу 199 записници за уништен штетен дивеч до крајот на 2016 година.**

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017

- **Потпишан е еден договор за превентивна заштита на шумите преку ИДП службата**;
- **Извршено е пошумување на голини и ерозивни земјишта на површина од** 91,67 **ха;**
- **Изготвени се 74 записници и решенија за исплата на средства за уништен штетен дивеч заклучно со месец јуни 2017 година, а се очекува да пристигнат уште околу 226 записници за уништен штетен дивеч до крајот на 2017 година.**

6. Финансиски прашања

Осврт на постигнати резултати за година 2016

- **Изготвени годишен и квартални финасиски планови**
- **Изготвен Годишен финансиски извештај за 2016 година**

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017

- **Реализирани се активности од Одделението за Буџетска координација и тоа: Намалување на буџетските расходи во делот на патни и дневни трошоци кој спаѓа во сметка 420- Патни и дневни трошоци, како и намалување на буџетските расходи во делот на комунални услуги и комуникации и греење кои се во сметка** 421-**Комунални услуги, комуникации и греење.**
- **Одделението за јавни набавки согласно ГПЈН за 2017 година до месец јули 2017 год. има реализирани преку 12 постапки за доделување на договори за јавни набавки, стоки, услуги и работи. Во тек се повеќе постапки за доделување на договори за јавни набавки, стоки, услуги и работи.**
- **Донесено Решение за интерна распределба на финасиските средства во МЗШВ за 2017 година**
- **Донесен план за воспоставување и развој на финасиското управување и контрола и донесена методологија за спроведување на планот**
- **Процедури за квалитет по ИСО 9001:2008**
- **Донесена стратегија за управување со ризикот и Регистер за управување со ризици на министерството и управите во состав**

7. **Регистрирање и управување, унапредување и продажба на земјоделско земјиште во државна сопственост**

Осврт на постигнати резултати за година 2016

- **Распишани и реализирани се вкупно 14 Јавни огласи и 1 Јавен повици.**
- **Во приодот на 2016 година изготвени се** 53 **предлог одлуки за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште;**

- **Водење земјишен регистар на државно земјоделско земјиште и регистар на договори за закуп на државно земјоделско земјиште;**
- **Изработени измени и надополнувања на Законот за земјоделско земјиште и Правилници кои произлегуваат од истиот;**
- **Изготвени Решенија за позитивно мислење за користење на земјоделско земјиште за неземјоделски цели, односно времена пранамена (детални и експлоатација на минерални суровини);.**

  Издадени Решенија за согласност за потврдување на бесправно изградени објекти изградени на земјоделско земјиште кои се користат за земјоделски намени.

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017

- **Реализирање на Огласи за доделување на државно земјоделско земјиште под закуп;**
- **Изготвување на договори за закуп;**
- **Изготвување на решенија за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште;**
- **Водење земјишен регистар на државно земјоделско земјиште и регистар на договори за закуп на државно земјоделско земјиште**;
- **Водење евиденција на платена закупнина и водење на судски постапки за наплата на долг по основ на закупнина;**
- **Изготвување на решенија за користење на земјоделско земјиште за не земјоделски цели;**
- **Издавање на решенија за согласност за потврдување на бесправно изградени објекти изградени на земјоделско земјиште кои се користат за земјоделски намени.**

10. Консолидација на земјоделско земјиште, размена и идентификација на земјишни парцели

Осврт на постигнати резултати за година 2016

- **Имплементирање на проекти за консолидација**
- **Изготвување на предлог одлуки за размена на земјоделско земјиште**
- **Финализација и ажурирање на СИЗП – Систем за идентификација на земјишни парцели**
- **Подготвување и реализација на проекти за техничка поддршка, набавка и унапредување на СИЗП системот.**
- **Учествување во процесот на усогласување на законодавството на ЕУ и институционалните промени во делот на идентификацијата на земјишни парцели**

Осврт на постигнати резултати за година 2017

- **Имплементирање проекти за консолидација со распределба**
- **Заради окрупнување на земјоделските парцели, по барање на десет или повеќе сопственици на земјоделско земјиште спроведување на постапка за консолидација со размена.**
- **Изготвување на предлог одлуки за размена на земјоделско земјиште**
- **Тековно одржување и ажурирање на СИЗП – Систем за идентификација на земјишни парцели,**
- **Реализација на развојни проекти за унапредување СИЗП системот и хардверската и софтверска поддршка на СИЗП**,
- **Следење на законодавството на ЕУ и институционалните промени во делот на идентификацијата на земјишни парцели**,

11. Човечки ресурси

Осврт на постигнати резултати за година 2016

- **изготвување и донесување на Годишен план за вработување во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за 2017 година и полугодишни извештаи за негова реализација;**

- изготвување и донесување на Годишен план за вработување во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за 2018 година и полугодишни извештаи за негова реализација;
- реализација на постапки за спогодбено преземање вработени од други институции;
- изготвени и усвоени 2 измени на Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- континуирано водење на персонална евиденција на вработените, доставување на податоци и извештаи до надлежните институции и за потребите на министерството;
- внесување и ажурирање на податоци за вработените во Информациониот систем за управување со човечки ресурси;
- следење на реализацијата на Годишната програма за обуки на административните службеници во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за 2017 година и подготовка на полугодишни извештаи за нејзина реализација;
- изготвување и донесување на Годишна програма за обуки на административните службеници во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за 2018 година;
- координација и евиденција на обуките за вработените во министерството;
- евиденција на службените патувања во странство и изготвени и доставени до ГСВРМ месечни извештаи за реализирани службени патувања во странство;
- спроведување на постапката за континуирано следење на ефектот на административните службеници - оценување;
- спроведени 2 постапки за пробна работа за лица кои што прв пат се вработуваат во државна служба, по што на вработените им е изготвено Решение за стекнување со статус на државен службеник и распоредување на работно место;
- изготвување решенија за престанок на работниот однос по сила на закон;
- изготвување решенија за распоредување на вработените заради потребите на работата;
- изготвување решенија и реализација на пријави и одјави за користење на правото на отсуство без надомест на плата (неплатено отсуство);
- изготвување решенија за парична помош поради смрт на член на потесното семејство на вработените;

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017

- Реализација на планираните вработувања на ниво на МЗШВ;
- Воспоставување на редовен систем на функционирање и развој на човечките ресурси во министерството (следење на развојот, обуки и стручно усовршување, оценување, наградување, казнување, мотивација и сл.)
- Зајакнување и консолидирање на секторот;
- Организација на работата и координација на активностите на секторот;
- Реализација на планот за обука и проценка на потребите за обука;
- Водење персонална евиденција на вработените;
- Остварување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и Законот за административни службеници.

12. Меѓународна соработка

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната 2016/2017година

- спроведување на меѓународната соработка согласно стратешките документи на Владата на РМ и МЗШВ.
- координацијата на странска помош (мултилатерални и билатерални донатори) во секторите кои се во надлежност на МЗШВ согласно со приоритетите и целите дефинирани во стратешките документи на Владата на РМ и МЗШВ
- спорведување на трговската политика и размена на податоци за трговскиот режим со земјоделско-прехранбените производи во меѓународни и регионални рамки и следење на трговската политика и зголемување на приходот од трговската размена на земјоделско - прехранбените производи, следење и реализација на обврските согласно договорите кои ги регулираат трговските односи на РМ во секторот, Договорот ЦЕФТА-2006, ССА меѓу Република

Македонија и Европските Заедници, реализација на обврските од СТО и нотификација на документот за Агрегатните мерки на поддршка во земјоделството.

- спроведување и иницирање на Спогодби/Протколи/Договори, потпишани во претходните години, помеѓу Република Македонија со одделни земји во областа на земјоделството, како и други области.

13. Шумска полиција

Осврт на постигнати резултати за година 2016

- Донесена одлука од страна на Европската Комисија за правото на Република Македонија за управување со буџетот во рамки на ИПАРД 2014-2020 со потпшување на Финансиска спогодба за ИПАРД 2014-2020 во март 2017 година.
- Објавен прв јавен повик за користење на средства од ИПАРД Програмата 2014-2020 година
- Изготвен Годишен извештај за спроведувањето на ИПАРД Програмата (2016) и доставен до Европската комисија
- Изготвени 4 квартални извештаи за ризици и табела за следење на ризици.
- Изработка на 12 месечни табели за следење на ИПАРД Програмата
- Подготовка на месечни информации за Владата на Република Македонија
- Подготовка на двомесечни извештаи за следење доставени Европската Комисија
- Изготвување и спроведување на Акцискиот планови за постапување по ревизорски наоди (2 пати во годината)
- Достава на конечни ревизорски извештаи од Државниот Завод за Ревизија и Внатрешната ревизија на МЗШВ до НАО/НФ
- Подготовка и организирање на 19ти ИПАРД Мониторинг комитет за ИПАРД Программа 2007-2013
- Подготовка и организирање на 2-от ИПАРД Мониторинг комитет за ИПАРД Програмата
- Изработка на Акциски План за операции предвидени со мерката Техничка помош за 2018 (АПТА)
- Спроведување на ex-post евалуација (финална проценка) на ИПАРД 2007-2013 (изработка на тендер досие)

- Реализирање на јавна набавка на услуги за публицитет и комуникација на ИПАРД 2014-2020
- Реализирана последна измена на ИПАРД програма 2007-2013
- Прва измена на ИПАРД програма 2014-2020

Осврт на постигнати резултати за година 2017

Поднесени пријави од ШПС : Прекршочни пријави – 560, Кривични пријави – 97

Привремено одземена дрвна маса : Огревно дрво – 802,13 $м^3$, Дрвен јаглен –150 кг., Евидентирана дрвна маса на терен и останата на лице место поради необезбедување на превоз од страна на ЈП „Македонски шуми“ – 249,14$м^3$

Привремено одземени средства со кои е сторен прекршок: Товарно моторно возило – 24, Патничко моторно возило -166, Трактор – 9, Тракторска приколка – 13, Моторни пили – 47, Други приколки – 10, Запреги - 58, Секири – 39, Рачни пили – 21,Самари – 15,

Намалување на бесправните сечи

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017

Поднесени пријави од ШПС : Прекршочни пријави – 550, Кривични пријави – 97 Привремено одземена дрвна маса: Огревно дрво – 802,13 $м^3$, Дрвен јаглен –150 кг., Евидентирана дрвна маса на терен и останата на лице место поради необезбедување на превоз од страна на ЈП „Македонски шуми“ – 249,14 $м^3$

Привремено одземени средства со кои е сторен прекршок: Товарно моторно возило –24, Патничко моторно возило - 166, Трактор – 9, Тракторска приколка – 13, Моторни пили – 47, Други приколки – 10, Запреги - 58, Секири – 15, Рачни пили – 21,Самари – 39, Намалување на бесправните сечи

14. Маркетинг и квалитет на земјоделските производи

Осврт на постигнати резултати за 2016 и 2017 годинагодина

- Реализација на тековни проекти/програми и останатите меѓународни и билатералните донатори и институции;
- Активности за идентификација на потенцијални корисници на заштитните ознаки заради обезбедување на финансиска подршка за подготовка на елаборати, регистрација и заштита на нивниот квалитет;
- Изработка на Програмите за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот за 2018 година.
- Ораганизација и учество на меѓународни саеми и манифестации и изработка на пропаганден материјал.
- Со измените и дополнувањата на овој дел од Законот покрај поедноставувањето на постапката за заштита на квалитетот и усогласување со новата ЕУ регулатива број 32012R1151, се намалија и трошоците за заштита, за кој беше утврдено дека се високи за производителите и поради тоа постоеше слаб интерес кај истите.
- Планирана е заштитата на називите на производите за кои веќе има изработено елаборати и тоа за: "БИСТРА ОВЧИ КАШКАВАЛ" и "БИСТРА ОВЧО БЕЛО СИРЕЊЕ" .
- Изработена и објавена Програма за финансиска поддршка во руралниот развој за 2017 година.
- Учество на Секторот во изготвување и презентирање на Извештајот за от Поткомитет за земјоделство и рибарство.
- Реализација на тековни проекти/програми и останатите меѓународни и билатералните донатори и институции.

Осврт на постигнати и очекувани резултати за 2017/2018 година

- Активно учество во изработката на стратегиите за извоз на свежо и преработено овошје и зеленчук
- Организација и учество на мегународни саеми и манифестации и изработка на пропаганден материјал. 100% реализирано,
- Учество и презентација на стандардите за квалитет на свежо овошје и зеленчук на подсекторските групи за овошје и зеленчук одржан низ цела Македонија.
- Учество и презентација на пазарните стандарди и заштитените ознаки за квалитет на земјоделските и прехранбените производи на менаџерите на земјоделските задруги.
- Учество и презентација на заштитените ознаки за квалитет на земјоделските и прехранбените производи во Битола,Ресен и Новаци.
- Донесени и изработени се подзаконските акти кои произлегоа од измените и дополнувањата, а се однесуваат на водењето регистри за заштитени ознаки и регистри за корисиците на заштитените ознаки и истите се објавени во Службен весник на РМ и официјалната веб страна на министерството,
- Регистрација на називот Охридска цреша како прв производ со заштитена географска ознака,
- Реализација на тековни проекти/програми и останатите меѓународни и билатералните донатори и институции,
- Активности за идентификација на потенцијални корисници на заштитните ознаки заради обезбедување на финансиска подршка за подготовка на елаборати, регистрација и заштита на нивниот квалитет,
- Изработка на Програмите за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот за 2018 година.
- Ораганизација и учество на меѓународни саеми и манифестации и изработка на пропаганден материјал,
- Со измените и дополнувањата на овој дел од Законот покрај поедноставувањето на постапката за заштита на квалитетот и усогласување со новата ЕУ регулатива број 32012R1151, се намалија и трошоците за заштита, за кој беше утврдено дека се високи за производителите и поради тоа постоеше слаб интерес кај истите.
- Планирана е заштитата на називите на производите за кои веќе има изработено елаборати и тоа за: "БИСТРА ОВЧИ КАШКАВАЛ" и "БИСТРА ОВЧО БЕЛО СИРЕЊЕ"

15. Евроинтеграции

Осврт на постигнати резултати во 2016/2017 година

- Следење и реализација на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација - ССА; Продолжение на технички разговори за Протоколот за реципрочни преференцијални концесии за одредени вина, реципрочно признавање, заштита и контрола на имиња на вино, алкохолни пијалаци и ароматизирано вино, меѓу Република Македонија и Европската унија;
- Реализација на обврските во рамките на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА_ревизија 2017);
- Подготовка на ревидирана верзија на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА_ревизија 2018);
- Реализација на активности предвидени во Пристапното партнерство;
- Подготовка на тендерска и проектна документација за реализација на проектот од ИПА-ТАИБ (I) Компонента во висина од 2,8 милиони евра (ИПА I - 2012)
- Реализација на 2 проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) за 2011 година,
- Реализација на 2 проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) за 2010 година
- Подготовка на Секторски акциски документ од Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА 2).
- Подготовка за преговори и утврдување на преговарачките позиции на РМ од областа на земјоделството;
- Реализација на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација - ССА;
- Одржан состанок на Тринаесеттиот Поткомитет за земјоделство и рибарство.
- Реализација на обврските во рамките на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА_ревизија 2017);

Остварени и очекувани резултати во 2017/2018

- Подготовка на ревидирана верзија на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА_ревизија 2018);
  - Реализација на 2 проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) за 2011 година
  - Реализација на 2 проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) за 2012 година
  - Подготовка на тендерска и проектна документација за реализација на проектот од ИПА-ТАИБ (I) Компонента во висина од 3,25 милиони евра (ИПА ТАИБ - 2013)
  - Подготовка на Секторски акциски документ од Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА 2).
  - Подготовка на Секторски документи и патокази за секторот земјоделство за ИПА 2
  - Реализација на TAIEX активности
  - Реализација на мерките и активностите од Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА)_ревизија 2018
  - Спроведување на активности од Пристапното партнерство
  - Спроведување на активностите предвидени во Спогодбата за стабилизација и асоцијација,
  - Реализација на активностите во рамките на Инструментот TAIEX на ЕУ,
  - Отпочнување на нов програмски циклус за проекти финансирани од Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА II) 2019,
  - Реализација на 2 проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) од 2012 година,
  - Реализација на 3 проекти финансиран од ИПА од ИПА 2013,
  - Подготовка на тендерска / проектна документација за проекти од ИПА 2 за 2015,

- Следење на 2 проекти проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) за 2012 година
- Следење на 3 проекти проекти од Компонентата 1 на Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА) за 2013 година
- Следење на од проекти од ИПА 2 од 2015,
- Евалуација на проекти од ИПА ТАИБ

- Подготовка на преговарачки позиции во областа и започнување на пристапните преговори

16. Внатрешна ревизија

Осврт на постигнати резултати за година – 2016

Во текот на 2017 година од планираните 9 (девет) + 3 (три) ревизии беа спроведени вкупно 9 (девет). Вкупно беа утврдени над 50 наоди, а ревизорските тимови дадоа над 30 препроака во ревизорските извештаи.

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година - 2017

Во 2017 година се очекува бројот на спроведените ревизии и дадените препораки да се реализираат во целост.

- Оптимално и ефикасно реализирање на управните и судските постапки;

- Стручна помош при носење на законските и подзаконските акти од националната регулатива;

- Давање одговори на претставки од странки кои не се во надлежност на друг сектор/орган на министерството ;

- Коресподенција со органите на државната управа;

Оптимално реализирани управни и судски постапки;

- Донесени законски и подзаконски акти од националната регулатива;

- Давање одговори на претставки од странки кои не се во надлежност на друг сектор/орган на министерството;

- Коресподенција со Владата на Република Македонија, соодветни органи и институции;

17. Нормативно правни работи

Осврт на постигнати резултати во 2016 година

- Дадени одговори на поставени прашања согласно Законот за пристап до информации од јавен карактер

Осврт на постигнати и очекувани резултати во 2017/2018 година

- Оптимално реализирани управни и судски постапки;
- Донесени законски и подзаконски акти од националната регулатива;
- Давање одговори на претставки од странки кои не се во надлежност на друг сектор/орган на министерството;
- Коресподенција со Владата на Република Македонија, соодветни органи и институции;
- Дадени одговори на поставени прашања согласно Законот за пристап до информации од јавен карактер.

18. Прекршоци

Осврт на постигнати резултати во 2016 година

Во текот на 2017 година Прекршочната комисија одржа вкупно 24 седници на кои се решија сите пристигнати прекршочни предмети од 2015 година и сите 20 нови предмети од 2016 година од областа на ловството и сите прекршочни предмети од 2015 година од областа на земјоделството (прекршочни предмети кои беа заостанати/нерешени од страна на претходната комисија) и решени се сите 36 нови предмет од 2016 година.

Осврт на постигнати и очекувани резултати во 2017 година

- **навремено преземање на сите потребни процесни дејствија по поднесени Барања за поведување на прекршочни постапки;**

- носење на одлуки по поведени прекршочни постапки во законски предвиден рок;
- навремени доставување на одговори на Жалби/Тужби до Државна комисија и Управен суд;
- навремено доставување на правосилни/конечни и извршни одлуки до надлежните органи на натамошно постапување;
- коресподенција со Владата на Република Македонија, соодветни органи и институции;

19. Инфроматича Технологија

Секторот за ИТ е задлолжен за управување со развојот на единствен интегриран информатички систем во Министерството преку поставување на техничките и организациони предуслови и дизајнирање на организација и процеси за функционирање на ИТ системот кој според содржината и процедурите подржува имплементација на земјоделски политики според стандардите на ЕУ.

Задачите обврските и активностите на секторот се:

- Изградба на на нов регистер на земјоделски стопанства (ЕРЗС) и финансиско земјоделска мрежа на податоци (ФАДН).
- Надградба и подобрување на Информатичкиот систем за тутун.
- Тестирање и прифаќање на систем за евиденција на откуп на земјоделски производи.
- Воспоставување на виртуализација на апликативно ниво за работа на корисниците во cloud опкружување преку thin client компјутери.
- Интеграција на IACS системите и нивна надоградба.
- Доедукација и стручна обука на вработените во ИТ секторот
- Доинплементирање на сигуроносни ISO стандарди,
- Безбедност на ИТ системот и основни сигуроносни ISO стандарди
-

Постигнати резултати за 2017 година

- Реализирана за надградба на хардверскиот сегмент од серверите што се во употреба за системите на Farm Register / LPIS и нивно инсталирање во систем-сала .
- Извршена миграција на постоечките вируелни сервери од старата на нова хардверска платформа вклучувајчи ја и базата на податоци.
- Нови сервери за потребите на новите информатички системи кои ке се имплементираат во МЗШВ, нивно инсталирање и поставување на виртуелна околина за нивно функционирање.
- Целосно завршена реколта за 2016 во продукција за работиот процес што се однесува на планирање, договарање и откуп на тутун, информатички систем за тутун ИСЕТ.
- Надградба на софтвер за регистирање и управување со земјоделско земјиште.
- Безбедност на ИТ системот и основни сигуроносни ISO стандарди.
- Јавна набавка на софтверот за откуп на земјоделски производи .
- Надградба на апликацијата на МЗШВ на електронско наддавање и работа на апликацијата во продукција.
- Инсталација на дополнителни печатачи по подрачните единици на Министерството.
- Јавна набавка преку ИПА за воспоставување на cloud опкружување во работната средина на централната локација на Министерството со што ќе се овозможи работа на корисниците во cloud односно desktop/application виртуализација со употреба на thin client компјутери.
- Обнова на антивирусен софтвер.
- Надградба на постоечкиот систем за идентификација на земјоделски парцели (СИЗП) и негова интеграција со новиот ЕРЗС.

Остварени и очекувани резултати за 2018 година

- Воведување на систем за контрола ,управување и обезбедување на деловен континуитет.
- Унапредување на доверливост и конзистентност на базите на податоци од МЗШВ;

20. Семе и саден материјал

Осврт на постигнати резултати во 2016/2017година

- **-За реализација на планираните активности на Управата за семе и саден материјал за 2017 година од страна на Владата на Република Македонија донесена е Програма за семе и саден материјал во 2017 година во износ од** 2.000.000,00 **денари и објавена во Службен весник на РМ бр.** 192/2016,
- **Управата за семе и саден материјал во 2017 заклучно со месец Јуни ги спроведе планираните активности согласно Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија и го реализира следново:**
- **Издадени се** 41 **решение на снабдувачи за запишување во Регистарот на снабдувачи на семенски материјал, кој го води Управата;**
- **Издадени се** 33 **решенија на снабдувачи за запишување во Регистарот на снабдувачи на саден материјал, кој го води Управата;**
- **Издадени се** 1.879.946 **контролни марки-етикети за увезениот семенски и саден материјал,**
- **Во производната 2016/2017 година од снабдувачите за производство на семенски материјал во Управата се пријавени површини од следниве култури:**
- **Пченица 2.058 ха, јачмен 854 ха, тритикале 57 ха, афион 32623 м^2, маслодајна репица 19 ха, сончоглед 19,6 ха и добиточен грашок 128 ха.**
- **Во производната 2017 година од снабдувачите за производство на саден материјал пријавени се следниве култури:**

1. **<u>Винова лоза</u>**

- **лозови садници** 78**0.000 броја,**
- **калем гранки 5 ха,**
- **ожилени калеми** 98**0.000 броја**
- **резници 500.000 броја**

2. **<u>Овошни растенија</u>**

- **овошни садници** 720.00**0 броја,**
- **вегетативни подлоги 1**00.0**00 броја,**

- изданоци, избојници и резници 412.000 броја,
- семе 90 кг.
- овошни семеници 111.000 броја.
- калем гранки 60.000 броја,
- матични растенија 21.000 броја,

21. Водостопанство

Осврт на постигнати резултати за година 2016

Програма 6: Управување со водни ресурси

Подпрограма 60: Водостопанство

Во текот на 2017 година преку користење на средства од Програмата за финансиска подршка за земјоделството завршени се следните активности, односно тендерски постапки:

- Продолжување со работи на изведба на пристапниот пат на Брана „Речани“ на Оризарска Река
- Спроведена постапка за јавна набавка за изработка на техничка и планска документација и изградба на брана на река Слупчанска
- Завршено со работите за рехабилитација на Десниот магистрален канал Кочани до Злетовска река во ХМС Брегалница
- Реализација на работите за рехабилитација на Десниот магистрален канал делница Свети Николе до Каратманово во ХМС Брегалница

- Изработена е техничка документација за подобрено енергетско користење на пумпна станица Страиште – Валандово
- Изработена е физибилити студија за каналска мрежа за наводнување и одводнување во населено место Горно Лакочереј – Охрид
- Изработени се подлоги за проектирање и подготовка на техничка за рехабилитација и санација на два постојни зафати за наводнување од Тајмишка Река и Зајашка Река во атарот на на селата Зајас, Драгомиште и Зајас Џума.
- Подготовка на тендерска документација за изработка на Физибилити Студија за рехабилитација на пумпна станица, потисен цевковод и систем за наводнување Дебар, за наводнување на околу 1000 ха
- Завршена е со дислокација на дел од коритото на река Рибница, на потег ограда на Аеродром Охрид до приклучок во заеднички канал со мрежа за одводнување на Аеродром Охрид
- Подготовка на тендерска документација за рехабилитација на каналска мрежа во атарот на село Горна Бањица
- Завршено е со реахабилитација и санација на Канал за наводнување Центар Жупа
- Завршено е со рехабилитација на канал за наводнување простанати 1000 метри во с.Галате
- Завршено е со рехабилитација на канал за наводнување Здуње - Врапчиште во должина од 8 км
- Се работи на санација на брана Пишица во општина Пробиштип

Подпрограма: Капитални инвестиции во водостопанството

Во рамките на програмата во однос на планирана реализација на развојните проекти постигнати се следниве резултати:

6А - Хидросистем Злетовица

- Стопанисување со објектите од Фаза I-водоснабдување и тоа: брана Кнежево со придружни објекти, зафати и доводни цевководи за водоснабдување до општините

- Редовно одржување на системот за квалитетно водоснабдување на корисниците
- Пратење на квалитетот на испорачана сирива вода до корисниците
- Завршување со изработката на техничката документација за Фаза II-наводнување и Фаза III-енергетика од проектот ХС Злетовица и тоа:
    - Основни прокети за двете фази
- Тендерска документација за двете фази

6Б - Хидросистем Лисиче

- Изведба и монтажа на бетонски скали и метална ограда на бетонска брана Отовица
- Инјектирање во контролно – инекциона галерија
- Санација на оштетен армирано бетонски канал

6Г - Наводнување на Јужно Вардарска долина

- Подготовка на тендерската документација за избор на изведувач на системот за наводнување Валандово
- Подготовка на тендерската документација за избор на надзор за изведба на системот за наводнување Валандово
- Избор на изведувач за поправка на пумпна станица од систем за наводнување Негорци/Прдејци
- Избор на изведувач за надзор за изведба на системот за наводнување Валандово

Осврт на постигнати и очекувани резултати во тековната година 2017

<u>Програма 6:</u> Управување со водни ресурси

<u>Подпрограма 6о:</u> Водостопанство

Изградба на брана Конско

Во текот на месец Декември, по добивање на одобрението за градење добиено од Министерството за транспорт и врски, изведувачот е воведен во работа. Согласно условите на договорот во тек се припремни работи на градилиштето. Во текот на месец декември 2016 година, согласно склучениот договор за изведба исплатен е аванс на изведувачот во износ од 230.000.000 денари.

Изградба на брана на река Оризарска

Работите за изградба на пристапниот пат се во завршна фаза. Работите за изградба на браната не се започнати, бидејќи во тек е постапка за добивање на одобрението за градење. По добивање на одобрението за градење од Министерството за транспорт и врски и по склучување на договор за надзор над изведување на работите изведувачот на работите ќе биде воведен во работа.

Изградба на ХС Равен - Речица

Склучени се договори за изведба и надзор над изведбата. Работите за изведба не се започнати од причина што сеуште не е обезбедено Одобрение за градење. Причина за не добивањето на одобрението е Проектот за инфраструктура, кој претставува дел од вкупната документација потребна за обезбедување на Одобрение за градење. За да се надмине ваквата состојба во тек се активности помеѓу Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство, Министерството за транспорт и врски и Агенцијата за катастар на недвижности, со намера да се искористи постојниот Проект за инфраструктура со цел да се скрати времето за негово одобрување и да се добие Одобрение за градење. Доколку не се прифати постојниот проект целата постапка ќе се пролонгира за најмалку 4-5 месеци.

Изградба на брана на река Слупчанска

Склучени се договори за изработка на проектна документација и ревизија на истата. Врз основа на овие договори, досега е изработен Идеен проект и усвоено техничко решение за оптимален тип на брана и оптимална диспозиција на придружните објекти. Од страна на ревидентот извршена е ревизија на идејниот проект и дадени се одредени забелешки. Во тек е усогласување на проектантот и ревидентот по однос на дадените забелешки. По прифаќање на Идејниот проект, од страна на ревидентот, проектанот ќе продолжи со понатамошна фаза на изработка на техничката

документација – основниот проект. Согласно динамиката, предвидено е реализацијата на овие два договори (проектирање и ревизија) да заврши во 2017 година.

Санација на брана Пишица

Се работи на санација на браната согласно предвидената динамика. Се очекува работите да бидат завршени до крајот на 2017 година.

Рехабилитација и санација на ГК-18 од ХМС Брегалница

Завршена реализација на работите во должина од 6,4 км

Рехабилитација и санација на два постојни зафати за наводнување од Тајмишка Река и Зајашка Река во атарот на селата Зајас, Драгомиште и Зајас Џума

Завршена реализација на работите за санација на двата зафати.

Подпрограма: Капитални инвестиции во водостопанството

6А - Хидросистем Злетовица

- Стопанисување со објектите од Фаза I-водоснабдување и тоа: брана Кнежево со придружни објекти, зафати и доводни цевководи за водоснабдување до општините
- Редовно одржување на системот за квалитетно водоснабдување на корисниците
- Пратење на квалитетот на испорачана сирива вода до корисниците
- Завршување со изработката на техничката документација за Фаза II-наводнување и Фаза III-енергетика од проектот ХС Злетовица и тоа:
    - Основни прокети за двете фази
    - Тендерска документација за двете фази

6Б - **Хидросистем Лисиче**

- **Поставување и монтажа на протокомер на доводниот цевковод**
- **Редовни контроли и мерења на брана Лисиче и брана Отовица**

6Г - Наводнување на Јужно Вардарска долина

- **Тендерската Документација за избор на Изведувач на системот за наводнување Валандово**
- **Избор на ГИМ/ГЕИНГ за Надзор за изведба на системот за наводнување Валандово**
- **Очекување на одобрување од** KfW **за употреба на преостанатите средства од прва фаза за заштита на бунарите бр.4 и бр.5 од систем за наводнување Миравци**

22. Фитосанитарна Управа

Фитосанитарната управа е орган во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и надлежен орган за креирање на политиките и законската рамка од областа на здравјето на растенијата. производите за заштита на растенијата и ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата. Фитосанитарната управа е одговорна и за спроведување на меѓународните конвенции, спогодби и Договори од областа на фитосанитарнатра политика кои ги ратификувала Република Македонија.

Задачите обврските и активностите

- изготвување на законска рамка усогласена со ЕУ од фитосанитарната област, вклучително и од областа на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата,
- подготвување на годишни мониторинг програми од областа на здравјето на растенијата, производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во примарните земјоделски производи и ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата,
- реализавија на сиистемот за пасоши на растенијата
- одржлива иупотреба на производите за заштита на растенијата
- водење на регистри, евиденција и листи пропишани со законите од фитосанитарната област;
- регистрација, одобрување и пререгистрација на производи за заштита на растенијата;
- регистрација и одобрување на ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата;

Структура на органите на државна управа (планирани промени)

Во рамките на Фитосанитраната управа сет 3 (три) сектори, и тоа:

- сектор за здравје на растенија,
- сектор за агрохемија и
- сектор за фитосанитарна регулатива и менаџмент.

Осврт на постигнати резултати 2017

Донесена законската регулатива од областа на здравјето на растењата согласно ЕУ легислативата,

- Воспоставен систем за пасоши на растенијата за 3 видови култури (винова лоза, јаболка и вишни), имено беше донесен Акциски план и пилот шемата за воспоставување на системот за пасоши на растенијата, во рамките на која се опфатени 3 расадници на винова лоза и 12 расадници на овошни видови (јаболка и вишни); реализирани се обуки (теоретски и практичен дел) за инспекторите и производителите во однос на аспектите поврзани со пасоши на

растенија; интегрирани се регистрите за расадничкото производство врз основа на единствениот регистарски број (ЕРБ) на производители на саден материјал, кои се водат во Фитосанитарната управа и Управата за семе и саден материјал

- Потпишан Меморандум за соработка и размена на информации помеѓу надлежните служби вклучени во фитосанитарниот систем (МЗШВ и ДИЗ) со цел да се подобри комуникацијата и соработката,
- Изготвен Предлог закон за производи за заштита на растенијата кој е хармонизиран со Директивата 128/2009 ЕС за одржливо користење на производите за заштита на растенијата и Регулатива 1107/2009 која се однесува на ставање во промет на производите за заштита на растенијата,
- Континуирана реализација на годишните мониторинг програми,
- Континурано водење на соодветните регистри од областа на здравје на растенијата, ѓубриња и производи за заштита на растенија.
- подобрена содржината на фитосанитарните сертификати за увоз и извоз,
- подготвени и ингегрирани обрасци за размена на податоци и информации меѓу надлежните служби од фитосанитарнуиот систем со цел подобрена комуникација помеѓу истите, како преодно решение до воспоставување на Фитосанитарниот информативен систем
- Донесена и реализирана Програма за фитосанитарниот мониторинг за 2016 година, во која се утврдени земјоделските култури кои подлежат на здравствен преглед, бројот на здравствени прегледи по региони, како и бројот на примероци кои треба да се земат за лабораториска анализа во акредитирани алборатории,
- Донесена и реализирана Програмата за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и контрола на квалитетот на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2016 година

1.11 **ПРОГРАМИ**

Програмите кои се во функција на реализација на стратешките приоритети и цели на министерството за периодот 2о18-2020**година се следниве:**

Програмите произлегуваат од 6-те приоритетни цели на Влада на Република Македонија:

- **Зголемување на земјоделските површини и на приносот и квалитетот на земјоделските производи,**
- **Зголемување и поддршка за развојот на индустриско преработувачките капшацитети кои ќе бидат извозно ориентирани и ќе создаваат производи со побвисока додадена вредност,**
- **Зголемување на шумскиот фонд во Република Македонија, и поквалитетно чување на шумите**
- **Изградба на инфраструктура што ќе значи иднина за македонската економија, а ќе ги стопира инвестициите во непродуктивни проекти,**
- **Обезбедување на енергетска достапностдо сите граѓани и претпријатија и стимулирањ4е на иновативни решенија и имплементирање на напредни технологииза производство на обновливи извори на енергија, како и намалување на учеството на употреба на фосилните горива**
- **Заштита на природните ресурси**

Програма: **Заштита на растенија и семе и саден материјал**

Подпрограма: Заштита на растенија

- Програмата за фитосанитарна политика во рамки на која е и фитосанитарен мониторинг на: семенски и меркантилен компир, овошни видови и винова лоза и градинарски култури на отворено и во затворен простор и тутун,
- Програма за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и контрола на квалитетот на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата,
- Програма за спроведување на мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство.
- Следење, прогноза и дијагноза на еконосмки штетни организми –

Активности кои произлгуваат од мерки за сузбивање на штетни организми, вклучително и актоивости поврзани со развивање на системот за пасоши на растенијата

Донесена и реализирана Програмата за спроведување на мониторинг во областа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на

- производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2016 година
- Реализиран Акциски план и пилот шемата за воспоставување на системот за пасоши на растенијата, и тоа за 3 расадници на винова лоза и 12 расадници на овошни видови (јаболка и вишни); реализирани се обуки (теоретски и практичен дел) за инспекторите и производителите во однос на аспектите поврзани со пасоши на растенија; интегрирани се регистрите за расадничкото производство врз основа на единствениот регистарски број (ЕРБ) на производители на саден материјал, кои се водат во Фитосанитарната управа и Управата за семе и саден материјал, Донесена законската регулатива од областа на здравјето на растенјата согласно ЕУ легислативата,

Потпишан Меморандум за соработка и размена на информации помеѓу надлежните служби вклучени во фитосанитарниот систем (МЗШВ и ДИЗ) со цел да се

- **подобри комуникацијата и соработката,**
- **Изготвен Предлог закон за производи за заштита на растенијата кој е хармонизиран со Директивата 128/2009 ЕС за одржливо користење на производите за заштита на растенијата и Регулатива 1107/2009 која се однесува на ставање во промет на производите за заштита на растенијата,**
- **континурано водење на соодветните регистри од областа на здравје на растенијата, ѓубрива и производи за заштита на растенија.**
- **подобрена содржината на фитосанитарните сертификати за увоз и извоз**,
- **подготвени и ингегрирани обрасци за размена на податоци и информации меѓу надлежните служби од фитосанитарнуиот систем со цел подобрена комуникација помеѓу истите, како преодно решение до воспоставување на Фитосанитарниот информативен систем,**
- **финализиран е предлог текстот на Националната фитосанитарна стратегија** (2016-2020); **истиот е доставен за коментар и забелешки до институциите вклучени во фитосанитарниот систем.**

- **финализиран е предлог текстот на Националната фитосанитарна стратегија** (2016-2020); **истиот е доставен за коментар и забелешки до**

Планирани резултати 2018 година

- понатамошно усогласување на законот и подзаконските акти од областа на здравјето на растенијата, како и воведување на ISPM,
- понатамошно усогласување на законот спорведување на законот за одржлива употреба на производите за заштита на растенијата
- понатамошно развивање на системот за пасоши на растенија, вклучувајќи ги и останатите овошни и шумски видови
- понатамошно усогласување на законот и подзаконските акти од областа на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата,
- реализација на програмите за фитосанитарен мониторинг (семенскиот и меркантилниот компир, овошните видови и виновата лоза, градинарското производство на отворено и во затворен простор култури, вклучително и тутунот), мониторинг програмата за производи за заштита на растенијата и за ѓубрива,
- дефинирање на статусот на здравје на растенијата на територијата на РМ.
- понатмошен развој на Фитосанитарниот информатички систем.

23. Државната фитосанитарна лабораторија

Државната фитосанитарна лабораторија во понатамошниот текст (ДФЛ) е формирана со Законот за здравјето на растенијата (Сл.Весник на Р.Македонија бр.29 од 04.05.2005 година). Согласно членот 78 се формира ДФЛ за извршување на специјализирани лабораториски тестови на растенија, растителни производи и други објекти и предмети во лабораторија, со цел дијагностицирање и детерминирање на штетни организми, биолошки тестирања, испитување на физичко-хемиските својства на средства за заштита на растенијата, анализа на активна материја, анализа на семенски и саден материјал. Според актот за основање ДФЛ е орган во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (МЗШВ) со статус на биро. Со ДФЛ раководи Директор.

Во состав на ДФЛ функционираат 3 сектори и 5 одделенија.

Осврт на постигнати резултати за

Во 2017 година постигнати се следните резултати:

Во периодот 01.01 – 30.06.2017 година извршени се 1151 анализи.

- Фитосанитарниот мониторинг во 6-месечен период (01.01. – 30.06.2017) на семенски и меркантилен компир, овошни видови и винова лоза, градинарски култури на отворено и во затворен простор и на тутун е реализиран си вкупно 613 анализи. Потребно е засилување во делот на приватните производители кои сеуште не бараат дијагностика на појавен штетен организам, а со тоа се дозволува развој на болести кај растенијата и крајно резултира со намален принос, а особено во делот на економските шттеници, за кои речиси само случајно се бараат лабораториски анализи, што е голем недостаток во интегрираната заштита на здравјето на растенијата. Уште поголемо засилување е неопходно во контрола на здравствената состојба на семенскиот материјал, која за жал не се практикува, а честопати семето е вектор за многу штетни организми што значи уште на почеток на сеидба/производство на расад и подоцна расадување се шират болести кои ги напаѓаат и околните површини;
- Анализирани се 23 примероци за одредување на квалитет на свежо овошје и зеленчук наменети за консумација;
- Ниту еден примерок за испитување на квалитет на семенски материјал не е донесен за овој период покажува тренд на опаѓање на контролата и претставува загрижувачки факт, особено ако се има предвид дека семето е почетен материјал во земјоделското производство и означува дека неквалитетно семе дава низок принос и води кон економски загуби и помало количество на произведена храна;
- Анализиран е квалитетот на вкупно 35 ПЗР. И тука е потребно да се засили контролата и да се реализира според годишната програма за квалитет на фитофармацевтските производи и резидуи во примарното земјоделско производство согласно член 42-а став (2) од Законот за производи за заштита на растенијата („Службен весник на Република Македонија" бр. 110/2007, 20/2009, 17/2011, 53/2011 и 69/2013);
- Контролата на резидуи од пестициди во храна од растително потекло е засилена и бележи значителен пораст што значи дека во 2017 година се анализирани вкупно 478 примероци, период 01.01. – 30.06.2017;
- Во овој период извршени се и 1 анализа за микотоксини и 1 анализа за дитиокарбамати;
- Акредитирани се нови 30 методи во Секторот за аналитичка хемија и анализа на ѓубриња и Секторот за семе, саден материјал и сортна чистота:

- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – вкупни полифеноли
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор -глицерол
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – глуконска киселина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – сорбинска киселина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – CO_2
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – лимонска киселина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – глукоза
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – фруктоза
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – редуцирачки шеќер
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – испарливи киселини
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – млечна киселина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – винска киселина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – густина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – вкупни киселини

- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – етанол
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – јаболкова киселина
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – pH
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – глукоза/фруктоза
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – глукоза во полусуво вино
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – фруктоза во полусуво вино
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – глукоза/фруктоза во полусуво вино
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – редуцирачки шеќери во полусуво вино
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – абсорбанца 420nm
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор - абсорбанца 520nm
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор - абсорбанца 620nm
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – слободен сулфур диоксид
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – вкупен сулфур диоксид
- Определување на параметри во вино, производи од грозје и вино, алкохолни пијалоци со FOSS CO_2 анализатор – вкупна киселост

- Житарки – Определување на густина на големо, изразена во хектолитарска маса
- Стандарден метод за одредување на материи, со исклучок на основни жита со неоштетен квалитет

Со овие методи вкупниот бројот на акредитирани методи до првата половина на 2017 година изнесува 141 и тоа 4 методи во 2013, 14 методи во 2014, 16 методи во 2015 година, 77 методи во 2016 година и 30 методи во 2017 години. На овој линк може да се видат сите акредитирани методи. (http://www.iarm.gov.mk/files/Akreditirani-tela/Laboratorii/OB05-25LT-036.pdf).

Обуки и трансфер на знаење

ДФЛ ги зајакна капацитетите со нови знаења преку следните тренинг обуки во рамките на Твиниг Проектот под наслов "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика" MK10/IB/AG/01_2016, понатаму преку TAIEX мисии и студиски посети:

- ELISA метода за анализа на микотоксини: Вкупни Афлатоксини и Охратоксин А и подготовка на примероци за анализа
- Соработка со ЕУ Референтна лабораторија за контрола на пестицидни формулации, Проект: "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика" MK10/IB/AG/01_2016
- Поставување на стандардни процедури и постапки за анализа на остатоци од пестициди Captan и Folpet и нивните метаболити во храна од растително потекло со користење GC/MS/M, Проект: "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика" MK10/IB/AG/01_2016
- Методи за анализа на микотоксини и други контаминенти во храна, TAIEX Студиска посета
- Напреден тренинг за работа со инструментите GC/MS/MS и ICP/MS за методи за анализа на резидуи од пестициди и други контаминенти во храна, студиска посета, Farmahem

- **Обука за детекција на растителни габи, бактерии, вируси, нематоди, инсекти и фитоплазми Проект: "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика"** MK10/IB/AG/01_2016**, ДФЛ, Скопје**
- **Имплементација на напредни методи за анализа во бактериологија, вирусологија и микологија, Проект: "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика"** MK10/IB/AG/01_2016
- **Детекција на разни растителни болести, TAIEX Студиска посета**
- **Напредни аналитички методи за нематологија, ентомологија и молекуларна дијагностика, Проект: "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика"** MK10/IB/AG/01_2016
- **Обука за детекција на растителни бактерии и вируси, TAIEX Студиска посета**
- **Обука за Систем за растителни пасоши и Ризици по здравјето на растенијата, Проект: "Зајакнување на капацитетите на надлежните служби за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика"** MK10/IB/AG/01_2016
- **Методи за детекција и идентификација за нови карантински штетници, TAIEX Студиска посета**
- **Земање на мостри од партија семе и тестирање на семето, TAIEX Експертска мисија**
- **Маркетинг на семенски и материјал за размножување, TAIEX Експертска мисија**
- **Земање на примероци од партија семе и испитување на семе, TAIEX Студиска посета**

Од буџетот на ДФЛ спроведени се следните обуки согласно потребите за зајакнување на стручните квалитети на човечките ресурси:

- **Учество на дел од колегите на 13-то Советување за заштита на растенија, Златибор, Република Србија со свои лични презентации**
- **Молекуларна идентификација на** *Phytophthora ramorum*, **ЦЛКР во Софија, Бугарија**
- **Следливост, мерна неодреденост и валидација на методите во функција на компетентноста на лабораториите за тестирање и калибрација, Скопје**

Воведување нови дејности и методи во ДФЛ непокриени во Република Македонија

Во рамките на воведување нови дејности во ДФЛ кои не се покриени во Република Македонија, а се од интерес и во согласност со според мониторинг програмите на субјектите кои го сочинуваат фитосанитарниот систем и системот на квалитет на земјоделски производи, ДФЛ ја реализираше следнава активност:.

- Инструментот за анализа на вино WINESCAN SO_2, е единствен на територијата на Република Македонија кој се базира на FTIR (Fourier Transform Infrared Spectroscopy) технологија, и истиот за 60s дава резултат за 28 параметри. Анализирани параметри: вкупни полифеноли, глицерол, глуконска киселина, сорбинска киселина, CO_2, лимонска киселина, глукоза, фруктоза, редуцирачки шеќер, испарливи киселини, млечна киселина, винска киселина, густина, вкупни киселини, етанол, јаболкова киселина, pH, глукоза/фруктоза, глукоза во полусуво вино, фруктоза во полусуво вино, глукоза/фруктоза во полусуво вино, редуцирачки шеќери во полусуво вино, абсорбанца 420nm, абсорбанца 520nm, абсорбанца 620nm, слободен сулфур диоксид, вкупен сулфур диоксид и вкупна киселост.

Други активности

Со честото присуство во медиумите и контактите со земјоделските производители и оператори со храна од растително потекло, ДФЛ се етаблира според нејзиното вистинско место во општеството како особено важна институција која со своето транспарентно и непристрасно работење постигна завидни резултати и ја стекна довербата кај своите клиенти и граѓаните.

Со изработка и дистрибуција на пропаганден материјал (летоци) за штетни организми по здравјето на растенијата, методи за хемиски испитувања, дејности и сл. на илустративен, лесно разбирлив и приемчив начин ДФЛ допре и до ситните земјоделски производители, а влијаеше и на подигнување на свеста за квалитетно, високо приносно и безбедно земјоделско производство што претставува уште еден од начините да се искористи максимално субвенционирањето и да го почувствуваат ефектот граѓаните како потрошувачи и консументи.

Во 2016 година од страна на ДФЛ беа добиени и реализирани неколку тендери и тоа за:

- "Лаборатрориски анализи и тестови", АХВ на Р.Косово, избрани како економски оператор во вредност од 12.308,06 евра (не е реализиран во текот на 2016 од причина што институцијата корисник на услугите не носеше примероци за анализа, но е потпишан за времетраење од 3 години);

- “Мониторинг на производи од органско производство”, избрани како економски оператор во вредност од 396.470,00 ден.;
- “Мониторинг со определување на максимално дозволени количества на специфични максимални нивоа на резидуи од пестициди или метаболити на пестициди”, избрани како економски оператор во вредност од 658.140,00 ден.;
- “Мониторинг на резидуи од пестициди”, избрани како економски оператор во вредност од 1.803.939,00 ден.;
- “Набавка на софистицирана опрема за аналитички и дијагностички методи за потребите на Државна фитосанитарна лабораторија при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство” како реализатор на Јавна набавка во вредност од 8.000.000,00 ден.;
- “Поправка на опрема, калибрација и тековно одржување за потребите на Државната фитосанитарна лабораторија при МЗШВ” како реализатор на Јавна набавка во вредност од 249.152,00 ден.;
- “Набавка на хемикалии, реагенси, растворувачи, аналитички стандарди, потрошен материјал, опрема и боци со гасови за тековните анализи согласно мониторинг програмите, за потребите на акредитација на методите и за тековните анализи, за потребите на ДФЛ при МЗШВ” како реализатор на Јавна набавка во вредност од 1.684.668,00 ден.;
- “Набавка на хомогенизатор за хомогенизирање на примероци од овошје и зеленчук и пипетори за потребите на ДФЛ при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и набавка на опрема и технички материјали за вршење на здравствени прегледи и земање на примероци за лабораториска анализа за потребите на ДИЗ” (не е набавен хомогенизатор) како реализатор на Јавна набавка во вредност од 1.440.678,00 ден.

ИТ поддршка

Во функција на подобрување на координацијата со МЗШВ и релевантните органи во состав кои се поврзани со надлежностите на ДФЛ неоходно потребно е ИТ поврзување во INTRANET **мрежата на МЗШВ и ставање во функција на изработената мрежна страна на ДФЛ.**

Проекти и активности

1) **Твининг проект ИПА ТАИБ „Органско земјоделско производство и заштита на квалитетот на земјоделските производи"МК 2009/IB/AG 02 – завршен**
2) **Твининг проект ИПА ТАИБ "Институционално јакнење на надлежните институции за имплементација на ЕУ законодавството за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика (2015**-2016)**" – завршен**
3) **Твининг проект IPA 2010 "Институционално јакнење накапацитетите на надлежните институции за имплементација на законодавството за безбедност на храна, ветеринарна и фитосанитарна политика" – завршен**
4) **МК/12/IB/AG/01 Понатамошно развивање на контролните системи на надлежните институции за заштита на здравјето на луѓето, животните и растенија. Компонента 4 Зајакнување на фитосанитарниот систем – во тек (почеток**: 01.01.2017 **година) – во тек**

Компаративна анализа на институции со исти или слични надлежности, трендовите и движењата во областа во која делуваме

Поставеноста на лабораториските капацитети во ЕУ земјите и земјите кои не се членки на ЕУ е многу различна. Од нашите согледувања лабораториите од тип каков што е ДФЛ во земјите членки на ЕУ најчесто се во состав на Владини

агенции за безбедност на храна (AGES – Австриската агенција за здравје и безбедност на храната, FASFC – Федерална агенција за безбеднос на харана, EVIRA – Финската агенција за безбедност на храна, ANSES – Француската агенција за безбедност на храна, животна околина и здравје, BMELV – Министерство за безбедност на храна и заштита на потрошувачите, BFI – Министерството за рурален развој и храна на Грција, Италија – Министерство за земјоделство, храна и шумарство, Холандија – Национална служба за заштита на растенија, Португалија – OEIRAS и FARO, FERA – Агенција за лабораториски испитувања од областа на безбедност на храна, ветрина, здравје на растенија). Во земјите понови членки на ЕУ (не повеќе од 10 години) лабораториите од ваков тип биле во состав на ресорното Министерство за земјоделство, рурален развој, храна и шумарство и со статус на Национални лаборатории, но со влезот во ЕУ се трансформирани најчесто во Агенции за безбедност на храна. Додека пак, во земјите кои не се членки на ЕУ лабораториите како што е ДФЛ се од типот на национални фитосанитарни лаборатории во состав на ресорното Министерство, најчесто за земјоделство.

24. Осврт на заедничките функции во МЗШВ

1. **Стратешко планирање**
2. **Внатрешна ревизија**
3. **Креирање на политики**
4. **ИСО Стандардизација**
5. **Класифицирани податоци и прашања од одраната**
6. **Создавање и трансфер на знаење**

<u>РАЗВИВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИТЕ ФУНЦИИ ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА</u>

ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА
КРЕИРАЊЕ ПОЛИТИКИ
СОЗДАВАЊЕ И ТРАНСФЕР НА ЗНАЕЊЕ
СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДРШКА ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО
ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕ НА КАФ И ИСО СТАНДАРДИЗАЦИЈА
КЛАСИФИЦИРАНИ ПОДАТОЦИ И ПРАШАЊА ОД ОДБРАНАТА

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
А :оправданост на програмата
Назив на програмата: **Интегрирани информативни системи за поставување на политиките, прилагодување кон ЕУ и зајакнување на админастративниот капацитет и меѓународна однсоно трговска соработка**
Цел на програмата: Прилагодување на македонското земјоделство кон стандардите на ЕУ.програмата произлегува од Оедлука за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија во 2018 година, а врз основа на член 15, став 1 од Закон за Буџетите на Р.М.
Показател на успех на програмата: **Број на одобрени предлог проекти/активности од меѓународни и билатерални донатори во однос на поддршка во процесот на приближување на законската регулатива и воспоставување и закјакнувување на административните/институционални капацитети на МЗШВ и сите останати чинители во земјоделско-прехранбениот и руралниот сектор кон ЕУ** - Ажурирана дата базата со проекти/програми во тек или кои се планираат од меѓународни и билатерални донатори во земјоделско –прехранбениот и руралниот сектор и другите сектори во надлежност на МЗШВ - Број на одржани координативни средби со донатори - Број на подготвени предлог – проект и финансиска конструкција за реализација на ИПА; - Зголемен приход од трговската размена на земјоделско- прехранбените производи. - Број и динамика на остварени обврски согласно НПАА

- **Број на подготвени проекти за финансирање од пред-пристапната помош на ЕУ ИПА ТАИБ (I) компонента и другите инструменти на ЕУ** **Започнување на преговори со ЕУ во областа на земјоделството**
Програмата е Хоризонтална
Образложение: Програмата произлегува од: 1. Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година:
• **Развој на економијата, зголемување на продуктивното вработување и подигање на животниот стандард на граѓаните.** **Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:** - **-Поддршка на претпријатијата во земјоделството пред се малите и средните и зголемување на нивото на платите во земјоделство,** - **Зголемување на земјоделските површини и на приносот и на квалитетот на земјоделските производи,** - **Зголемување и подшка на развојот на индустриско – преработувачките капацитети кои че произведуваат производи со повисока додадена вредност,** - **Зголемување на шумскиот фонд во Република Македонијаи по квалитетно чување на шумите** • **Приоритет –**

- **Република Македонија-членка на НАТО и ЕУ**,
- **Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

-Унапредување на односите и јакнење на соработката на билатерален регионалени мултиралени план.
- водење на сериозна и силна меѓународна активност со цел Република Македонија да добие можност да започне преговори со ЕУдо крајот на 2017 и носење на клучни

- **Приоритет: реформи во образованието и и инвестирање но иновации и информатички технологии**

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните цели:

- Вложување во науката и истражувањето како и развој на нови технологиии индустрии со поголем поврат на инвестицијата.
- Забрзување на економскиот раст преку зголемување на инвестициите во науката.

2. **НПАА : Поглавје: 3. Способност да се превземат обврските кои произлегуваат од членството**

Дел: 3.11. Земјоделство и рурален развој

Подрачје 1: Хоризонтални прашања

Тема 1: Финансирање

Тема 2: Платежна Агенција

Тема 3: Информативно- административни системи (ЗИС)		
3.Стратешките приоритети и цели на на органот на државната управа ''Прилагодување на Македонското земјоделството кон Европските стандарди''		
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:		
Резултат 1	Зајакнати човечки ресурси	Показател за успешност: - ажурирана кадрова и персонална евиденција за вработените - нови вработувања (јавни огласи и постапки за спогодбено превземање вработени) - оценување на државните службеници - дисциплинска одговорност на вработените - акти за систематизација на работни места и организација и работа на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - обуки и стручно усовршување - правна примена на законски и подзаконски акти од областта на работните односи
Резултат 2	Зајакнато владеењето на правото	Показател за успешност: - Оптимално реализирани управни и судски постапки; - донесени законски и подзаконски акти од националната регулатива;

		- изработени и донесени правилници и извештаи за напредокот на регулаторната гиљотина; - дадени одговори на представки и поплаки; - коресподенција со Владата на Република Македонија, соодветни органи и институции; - дадени одговори на поставени прашања согласно законот за пристап до информации од јавен карактер.
Резултат 3	**Обезбедено следење на прилагодувањето кон ЕУ**	**Показател за успешност:** - Спроведени обврски согласно ССА - Реализирани приоритети од Пристапното партнерство - Реализирани активности од Инструментот TAIEX на ЕУ - Број на донесени закони и подзаконски акти согласно НПАА - Број на нови вработувања (зајакнување на административен капацитет) согласно НПАА и потребите за спроведување на земјоделска политика по принципите на ЗЗП на ЕУ - Број на нови институционални/административни структури согласно НПАА и потребите за спроведување на земјоделска политика по принципите на ЗЗП на ЕУ - Број на проекти во фаза на реализација од прет-пристапната помош на ЕУ (ИПА) и другите инструменти на ЕУ - Број на подготвени проекти за финансирање од прет-пристапната помош на ЕУ (ИПА) и другите инструменти на ЕУ, - Подготвеност за преговори и утврдени преговарачки позиции – започнати преговори
Резултат 4	**Координирано менаџирање на меѓународната поддршка**	**Показател за успешност:** - Број на подготвени билатерални документи во обласата на земјоделството и сродните сектори, - Учество во Мешовити Комитети за економска соработка

		- Ажурирана дата базата на податоци за проекти кои се во тек или кои се планираат да се спроведат од меѓународни и билатерални донатори во земјоделско-прехрамбениот и руралниот сектор - Број на подготвени акти, стратегии, акциски планови согласно НПАА - Одржливост на активностите спроведени во рамки на проекти и нивното институционализирање. - Ефикасно искористување на техничката помош обезбедена од мултилатерални билатерални донатори, - Реализирани обврски коипроизлегуваат од членството во СТО, - Реализирани обврски согласно ССА , - Реализирани обврски од имплементација на Договорот ЦЕФТА 2006 и учество на Поткомитетот за земјоделство и СПС прашања на земјите членки на ЦЕФТА 2006 - реализирани обврски кои произлгуваат од Договорите за слободна трговија.
Резултат 5	Подобрена е координацијата и техничката поддршка на кабинетот.	Показател за успешност: - Присуство на јавни настапи, форуми конференции, меѓјународни панел дискусии, бизнис форуми, трибини и т.н. - Подобрено менаџирање на проток на документи и информации, како и упртеба на системот е-Влада - Настапи во медиуми
Резултат 6	Секторот за Прекршоци работи врши аналитички нормативно правни	Показател за успешност:

	работи, како и управно правни работи од надлежноста на Министерството, а согласно позитивното право на Република Македонија	- стручно помага за прашања кои се од значење за примената на прописите од надлежност на Министерството, - дава стучна помош при изработката на националната регулатива од надлежност на министерството, - подготвува барања до Државното правобранителство за покренување постапки за остварување на правата на Министерството, - подготвува одговори на тужби и доказен материјал за судовите и Државното правобранителство во соработка со соодветните сектори/органи во Министерството, - донесува управни акти и решенија по жалби каде во втор степе одлучува - Министерството соработува со државните органи и организации в делот на примената на нормативните акти.
Резултат 7	Сектор за нормативно-правни работи	Показател за успешност: - Оптимално тековно решавање на управни и судски постапк каде што МЗШВ е тужител или тужен; - Донесени планираните законски и подзаконски акти; - Донесен Архивски план на МЗШВ; - Решавање на предмети по жалби каде во втор степе одлучува министерот/министерството; - Одговарање на поднесени претставки кои не се в надлежност на друг сектор/орган при МЗШВ;

		- Одговарање на прашања согласно Законот за пристап д информации; - Давање на мислења по закони и други прописи о надлежност на органи на управа – институции.
Резултат 8	Воспоставен ИАЦС, Земјоделскиот информативен систем и анализа на земјоделска политика.	Показател за успешност: - Функционален и одржлив систем на мрежа за прибирање на сметководствени податоци од земјоделски стопанства (ФАДН) и економска анализа на земјоделските стопанства кои се вклучени во репрезентативниот примерок на мрежата на сметководствени податоци од земјоделски стопанства Функционална мрежа и веб страница (www.zpis.gov.mk) на земјоделско пазарен информативен систем (ЗПИС) на база на инсталиран хардвер и софтвер, - Изработка на дневни, неделни, месечни пазарни извештаи како и изработка на детален годишен билтен на ЗПИС на најзастапените просечни пазарни и откупни цени за земјоделските производи, во кој е даден осврт на движењата на цените на земјоделските производи за изминатата година,споредени со претходните две години како и стапка на пораст или опаѓање на цените и истите се објавени на веб страницата на ЗПИС, - Обезбедени се анализи и информации за предвидувања на трендовите од веродостојни светски извори (информации од светските берзи како и движење на цените за одредени производи од регионот и пошироко, кои се од значење за примарните производители, преработувачи, трговци и други) и истите се објавени на веб страница (www.zpis.gov.mk)

		- Функционален ЕРЗС систем (Единствен регистер на земјоделски стопанства) и негово поврзување во системите на МЗШВ и водење на ЕРЗС во електронска форма, Податоците од ЕРЗС се користат за административна контрола на субвенциите - Изработка на Годишен земјоделски извештај за 2017 година година, - Изработка на анализи и извештаи. -
Резултат 9	Подобрени информатички и компјутерски технологии	Показател за успешност: - Реинжинериг на деловните процеси во МЗШВ и нивна соодветна дефиниција за изрботка на Информациони системи; - Воспоствaување на механизам на конторола и одговорност при користењето на ИКТ средствата, сообразност со добрите практики и регулатива на управување со ИКТ ресурси и средства; - Воспоставување и интеграција на ЗИС соодветно сообразноста ЕУ регулативите за промена; - Доверливост и конзистентност на базите на податоци од МЗШВ; - Интеграција на владини институции за поефективно и ефикасно работење на истите, - Воведување на систем за контрола ,управување и обезбедување на деловен континуитет.
Резултат 10	Зајакнат институционален и	Показател за успешност:

	административен капацитет за спроведување на финансиската политка.	- **Спроведени постапки за јавни набавки;** - **Навремено изготвување на буџетот на МЗШВ;** - **Следење и контрола на трошоците на МЗШВ,** - **Сметководни активности.**

Б. план за спроведување
Подпрограма 1: план за спроведување

активност	одговорни	консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток	Крај	Човечки	Финансиски
- **Спроведени обврски согласно ССА** - **Реализирани приоритети од Пристапното партнерство** - **Реализирани активности од Инструментот** TAIEX **на ЕУ** - **донесени закони и подзаконски акти согласно НПАА** - **нови вработувања (зајакнување на административен капацитет) согласно НПАА и потребите за спроведување на земјоделска политика по принципите на ЗЗП на ЕУ** - **нови институционални/административни структури согласно НПАА и потребите за спроведување на земјоделска политика по принципите на ЗЗП на ЕУ** - **проекти во фаза на реализација од пред-пристапната помош на ЕУ (ИПА) и другите инструменти на ЕУ** - **подготвени проекти за финансирање од пред-пристапната помош на ЕУ (ИПА) и другите инструменти на ЕУ,** - **Подготвеност за преговори и утврдени преговарачки позиции – започнати преговори**	Сектор за евроинтеграции/ МЗЗШВ	Сектор за Евроинтеграции (интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетски от циркулари	2018 јануари	2020/ декември	Со бројот на вработени во секторите кој го покриваат соодветниот делокруг на работа	42 761 000,00 ден
- **Подготвени билатерални документи во областа на**						

земјоделството и сродните сектори, - Учество во Мешовити Комитети за економска соработка - Ажурирана дата базата на податоци за проекти кои се во тек или кои се планираат да се спроведат од меѓународни и билатерални донатори во земјоделско-прехрамбениот и руралниот сектор - Подготвени акти, стратегии, акциски планови согласно НПАА - Одржливост на активностите спроведени во рамки на проекти и нивното институционализирање. - Ефикасно искористување на техничката помош обезбедена од мултилатерални билатерални донатори, - Реализирани обврски коипроизлегуваат од членството во СТО, - Реализирани обврски согласно ССА , - Реализирани обврски од имплементација на Договорот ЦЕФТА 2006 и учество на Поткомитетот за земјоделство и СПС прашања на земјите членки на ЦЕФТА 2006 - реализирани обврски кои произлгуваат од - Договорите за слободна трговија.		Стратешкиот План на МЗШВ					
- Присуство на јавни настапи, форуми конференции, мегјународни панел дискусии, бизнис форуми, трибини и т.н. - Подобрено менаџирање на проток на документи и информации, како и упртеба на системот е-Влада - Настапи во медиуми							
стручно помага за прашања кои се од значење за							

примената на прописите од надлежност на Министерството, - дава стучна помош при изработката на националната регулатива од надлежност на министерството, - подготвува барања до Државното правобранителство за покренување постапки за остварување на правата на Министерството, - подготвува одговори на тужби и доказен материјал за судовите и Државното правобранителство во соработка со соодветните сектори/органи во Министерството, - донесува управни акти и решенија по жалби каде во втор степен одлучува - Министерството соработува со државните органи и организации во делот на примената на нормативните акти.							
- Донесени планираните законски и подзаконски акти; - Донесен Архивски план на МЗШВ; - Решавање на предмети по жалби каде во втор степен							

одлучува министерот/министерството; - Одговарање на поднесени претставки кои не се во надлежност на друг сектор/орган при МЗШВ; - Одговарање на прашања согласно Законот за пристап до информации; - Давање на мислења по закони и други прописи од надлежност на органи на управа – институции.							
- Функционален и одржлив систем на мрежа за прибирање на сметководствени податоци од земјоделски стопанства (ФАДН) и економска анализа на земјоделските стопанства кои се вклучени во репрезентативниот примерок на мрежата на сметководствени податоци од земјоделски стопанства Функционална мрежа и веб страница (www.zpis.gov.mk) на земјоделско пазарен информативен систем (ЗПИС) на база на инсталиран хардвер и софтвер, - Изработка на дневни, неделни, месечни пазарни извештаи како и изработка на детален годишен билтен на ЗПИС на најзастапените просечни пазарни и откупни цени за земјоделските производи, во кој е даден осврт на движењата на цените на земјоделските производи за изминатата година,споредени со претходните две години како и стапка на пораст или опаѓање на цените и истите се објавени на веб страницата на ЗПИС,							

- Обезбедени се анализи и информации за предвидувања на трендовите од веродостојни светски извори (информации од светските берзи како и движење на цените за одредени производи од регионот и пошироко, кои се од значење за примарните производители, преработувачи, трговци и други) и истите се објавени на веб страница (www.zpis.gov.mk) - Функционален ЕРЗС систем (Единствен регистер на земјоделски стопанства) и негово поврзување во системите на МЗШВ и водење на ЕРЗС во електронска форма, Податоците од ЕРЗС се користат за административна контрола на субвенциите - Изработка на Годишен земјоделски извештај за 2017 год. - Изработка на анализи и извештаи.							
- Реинжинериг на деловните процеси во МЗШВ и нивна соодветна дефиниција за изрботка на Информациони системи; - Воспоствaување на механизам на конторола и одговорност при користењето на ИКТ средствата, сообразност со добрите практики и регулатива на управување со ИКТ ресурси и средства; - Воспоставување и интеграција на ЗИС соодветно сообразноста ЕУ регулативите за промена; - Доверливост и конзистентност на базите на податоци од МЗШВ; - Интеграција на владини институции за поефективно и ефикасно работење на истите,							

- Спроведени постапки за јавни набавки; **- Навремено изготвување на буџетот на МЗШВ;** **- Следење и контрола на трошоците на МЗШВ,** **- - Сметководни активности.Воведување на систем за контрола ,управување и обезбедување на деловен континуитет.**										
					1год	2 год	3 год	1 год	2 год	3 год
кадрова и персонална евиденција за вработените		Раководител на сектор на сектор за евроинтеграции	01.01.2018	31.12.2020				10 265 000,00 ден	16 248 000,00 ден	16 248 000, 00 ден
оценување на државните службеници										
Вкупно активности за 1 година	Вкупен број на активности(48) предвидени во стратешките планови на секторите со соодветен делокруг)				Вработени во секторите со соодветен			10 265 000,00 ден		

		делокруг на работа	
Вкупно активности за 2 година	Вкупен број на активности(48) предвидени во стратешките планови на секторите со соодветен делокруг)	Вработени во секторите со соодветен делокруг на работа	16 248 000,00 ден
Вкупно активности за 3 година	Вкупен број на активности(48) предвидени во стратешките планови на секторите со соодветен делокруг)	Вработени во секторите со соодветен делокруг на работа	16 248 000,00 ден
Вкупно активности за подпрограма 1	144 – вкупен број на активности		42 761 000,00 ден

Програмата 2. Шумарство и ловство

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
А :оправданост на програмата Програмата 2. Шумарство и ловство Буџетски корисник: МЗШВ – Сектор за шумарство и ловство
Назив на програмата: Вертикална програма: Шумарство и ловство
Цел на програмата: Проширена репродукција на шумите; Развој и унапредување на ловството во Република Македонија, Намалување на штети причинети од дивеч без заштита.
Показател на успех на програмата:

зголемен шумски фонд – 1000 ха на годишно ниво; - спроведени одгледни мерки во шумски култури – 1000 ха на годишно ниво; - санирање на опожарени шумски површини 200 ха на годишно ниво; - намалени штети причинети од дивеч без заштита – 25% на годишно ниво.
Образложение: Програмата произлегува од: Програмата е во функција на стратешкиот приоритет на Владата на РМ, согласно Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година – Зголемување на економскиот раст и конкурентноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, пораст на животниот стандард и квалитет на живеење и поддршка во остварувањето на следните цели: - Безбедно, сигурно и квалитетно снабдување на потрошувачите со енергија, искористување на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност; - Развој на земјоделството и поддршка на руралниот развој; - Унапредување на заштитата на животната средина;

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели: **Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа**: **Приоритети и цели во шумарството:** **Резултатите на Програмата се во функција на остварување на еден од приоритетите на МЗШВ за ефикасно управување и одржливо искористување на шумите и дивечот, како природен ресурс и поддршка во остварувањето на следната цел:** **Обезбедување на одржлив развој на шумарството и ловството, со што ќе се постигне проширување, подобрување на квалитетот и заштитата на шумскиот фонд и на дивечот, како и запазување на економскиот, социјалниот и еколошкиот аспект на шумарството во Република Македонија.**		
2 **НПАА : П1; Поглавје 3.27 Животна средина; Подрачје 10 – Шумарство;**		
3. **Стратешките приоритети и цели на на органот на државната управа** **"Проширена репродукција на шумите; развој и унапредување на ловството во Република Македонија, намалување на штети причинети од дивеч без заштита.**		
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:		
Резултат 1	**Пошумени голини и ерозивни земјишта**	**Показател за успешност:** **Површина во хектари на пошумени голини и ерозивни земјишта**

Резултат 2	Подобрена состојба на шумите и шумските култури	Показател за успешност: Површина во хектари на спроведени одгледни мерки-прореди во шуми и шумски култури.
Резултат 3	Мелиорирани деградирани шуми	Показател за успешност: Површина во хектари на мелиорирани деградирани шуми.
Резултат 4	Санирани опожарени шумски површини	Показател за успешност: Санирана опожарена шумска површина во хектари.
Резултат 5	Обезбедена превентивна заштита на шумите и шумските култури	Показател за успешност: Површина во хектари на заштитени шуми и шумски култури
Резултат 6	Унапредување на ловиштата за заштита на дивечот и развој на ловството	Показател за успешност: Број на правни лица кои добиле финансиска поддршка за развој на ловството
Резултат 7	Одржувана бројна состојб на дивечот без заштита н ниво кое нема да причинува штети на	Показател за успешност: Број на уништени волци.

	останатите стопански дејности	

Б.план за спроведување
Пошумување на голини и ерозивни земјишта
Подпрограма1 / 2.Б: план за спроведување

активност	**одговорни**	**консултиран и**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
	Сектор за шумарство и ловство	**Сектор за шумарство и ловство**	**Почеток** 2018 **јануари**	**Крај** **2020/декември**	**Човечки**			**Финансиски** 438 361 000,00		
					1год	**2 год**	**3 год**	**1 год**	2 **год**	**3 год**
кадрова и персонална евиденција за вработените	**Сектор за шумарство и ловство**	**Раководител на сектор за шумарство и ловство**	01.01.2018	31.12.2020	2 **вработен што координи**	2 **вработен што координира**	2 **вработен што координира програ**	44 160 000,00 **ден**	164 741 000,00 **ден**	229 866 000,00 **ден**

					ра програмата за шумарство) **ЈП "Македонски шуми" (тие го вршат пошуму-вањето)** **Сопственици на приватни шуми**	**програмата за шумарство)** **ЈП "Македонски шуми" (тие го вршат пошуму-вањето)** **Сопственици на приватни шуми**	**мата за шумарство)** **ЈП "Македонски шуми" (тие го вршат пошуму-вањето)** **Сопственици на приватни шуми**			

оценување на државните службеници										
Вкупно активности за 1 година	**Вкупно 4 активности** - **потпишување на договор за пошумување,** - **подготовка на теренот,** - **обезбедување на садници и** - **засадување.**							**44 160 000,00 ден**		
Вкупно активности за 2 година	**Вкупно 4 активности** - **потпишување на договор за пошумување,** - **подготовка на теренот,** - **обезбедување на садници и** - **засадување.**							164 741 **000,00 ден**		
Вкупно активности за 3 година	**Вкупно 4 активности** - **потпишување на договор за пошумување,** - **подготовка на теренот,** - **обезбедување на садници и** - **засадување.**							**229 866 000,00 ден**		

Програма 3. Развој на земјоделство и руралните средини

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
А :оправданост на програмата
Назив на програмата: Поддршка на развојот на земјоделството и руралните средини
Цел на програмата: 1. Поставување на ефикасни политики за поддршка на развојот на земјоделството и руралните средини поради зголемување на конкурентност и реструктуирање на земјоделскиот сектор. 2. Рамномерен регионален развој
Показател на успех на програмата: - Подготвување на законски и подзаконски акти прилагодени со регулативите на ЕУ - Навремено подготвени и промовирани 2 програми за поддршка на земјоделството и рибарството, - Зголемена искористеност на производните капацитети, зголемено производство по единица површина и подобрен сортимент во растителното производство, зголемена бројна состојба на добиточниот фонд и подобрување на конкурентноста и можноста за супституција на увозот, намалување на производни трошоци по единица производ и по ха,

- Подобрени стандарди и квалитет на земјоделските производи,
- Зголемен број на органски производители, капацитети, вкупни површини под органско земјоделско производство,
- Зголемување на човечките ресурси во Сектор Земјоделство
- Зголемена искористеност на производните капацитети во рибарството со зголемено производство по единица површина и подобрена состојба со рибите во риболовните води
- Вработувања во Секторите за Земјоделство, Рурален развој, Земјишна политика, Лозарство, винарство и овоштарство и ДИЗ,
- Навремено подготвени и промовирани 2 програми за поддршка на земјоделството и рибарството,
- Реализирани општи и посебни мерки од програмите кои ги спроведува МЗШВ,

Зголемена конкурентност и подобрени стандарди и квалитет на земјоделските производи,

Програмата е Вертикална

Образложение:

Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2018 година руралните средини произлегува од:

1. Стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за стратешки приоритети за 2018 година,

- зголемување на земјоделските површини и на приносот и квалитетот на земјоделските производи,

- зголемување и поддршказа развојот на индустриско преработувцачките капацитети кои ќе бидсат извозно ориентирани, и ќе создадат производи со повисока додадена вредност,

- зголемување на шумскиот фонд во Република Македонија и поквалитетно чување на шумите,

- изградба на инфраструлктура што ѓе значи иднина за македонската економија, а ќе ги стопира инвестициите на непродултивните проекти,

- обезбедување на енергетска достапност до сите граѓани и претпријатија и стимулирање на иновативни решенија и напредни технологии, за производсдтво на обновливи извори на енергија и намалување на учеството на фосилните горива.

2 НПАА :

Поглавје: 3. Способност да се превземат обврските кои произлегуваат од членството во ЕУ

Дел: 3.11. Земјоделство и рурален развој

Подрачје 3.11.3 Рурален развој

Подрачје 1: Хоризонтални прашања

Тема 1: Општи мерки

Тема 2: Сточарство

Тема7: Органско земјоделство

Тема 8: Политика на квалитет

Подрачје 2: Заеднички организации на пазарот

Тема 1: Вино

Тема 2: Тутун

Тема 3: Останати производи

Подрачје 3. Рурален развој

Тема 1: Претпристапна помош

Тема 2: Национална програма и останати мерки

Подрачје 4: Органско земјоделство

Подрачје 5: Политика на квалитет

Дел: 3.13. Рибарство

Подрачје 1: Управување, инспекција и контрола на ресурси и флоти

Подрачје 2: Структурни активности

Подрачје 3: Пазарна политика

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:

- **Подобрување на приход на земјоделските производители,**
- **Обезбедување на стабилно производство на квалитетна храна по пристапна цена за потрошувачите и обезбедување на прехранбена сигурност на населението,**
- **Зајакнување на генетската база на растително и сточарско производство**
- **Прилагодување на домашната законска регулатива со регулативите на ЕУ кои се однесуваат на Заедничката земјоделска политика (CAP).**
- **Усогласување на законската регулатива со регулативите на ЕУ**
- **Воспоставување оперативна база на податоци за интегриран систем регистрација и следење на земјоделското производство**
- **Зголемување на конкурентност на земјоделски производи и преработки и пристап на домашни и странски пазари**
- **Планирање и управување со рибите во риболовните води со овозможување на трајно користење на рибите преку одржлив развој за стопански и рекреативно-спортски риболов и развој на стопански риболов и аквакултура**
- **Јакнење на институциите на системот**
- **Контрола врз доследното спроведување на следниве законските прописи:, Закон за сточарство, Закон за тутун и тутунски производи, Закон за земјоделство и рурален развој; Закон за органско земјоделско производство и Закон за рибарство и аквакултура,**
- **Воспоставување на Интегрирани информативни системи во земјоделството,**

Усогласување на националното законодавство кон законската регулатива на ЕУ и градење/создавање на институционален и административен капацитет за спроведување на земјоделска политика по принципите на Заедничката земјоделска политика на ЕУ во насока на полноправно членството на Република Македонија во Европската Унија		
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:		
Резултат 1	**Зајакната земјишна политика и идентификација на парцели**	**Показател за успешност:** **Подобрена правна основа за управување со државно земјиште,** **-Регистар на податоци за расположливо земјоделско земјиште, доделени договори, наплата на закупнина,** **-Изготвени предлог-мерки за стимулирање на внесување на земјиштето на пазарот,** **-Изготвена Програма со мерки за намалување на необработеното земјиште** ,

		-Изготвена Програма за плодоуживање, -Транспарентна електронска распределба на земјоделското земјиште, -Изготвен план за решавање на узурпацијата на земјоделското земјиште, -Изготвена база на податоци за физичкиот и хемискиот состав на почвата, -Успепшно завршување и остварување на целите на проектот за комасација ЕМЕРАЛД.
Резултат 2	**Консолидација на земјоделско земјиште, размена и идентификација на земјишни парцели**	**Показател за успешност:** - Имплементирање на проекти за консолидација - Изготвување на предлог одлуки за размена на земјоделско земјиште - Финализација и ажурирање на СИЗП – Систем за идентификација на земјишни парцели - Подготвување и реализација на проекти за техничка поддршка, набавка и унапредување на СИЗП системот. - Учествување во процесот на усогласување на законодавството на ЕУ и институционалните промени во делот на идентификацијата на земјишни парцели - Имплементирање проекти за консолидација со распределба - Заради окрупнување на земјоделските парцели, по барање на десет или повеќе сопственици на земјоделско земјиште спроведување на постапка за консолидација со размена. - Изготвување на предлог одлуки за размена на земјоделско земјиште - Финализација, надградба и одржување на СИЗП – Систем за идентификација на земјишни парцели - Подготвување и реализација на проекти за техничка поддршка, набавка и унапредување на СИЗП системот. - Учествува во процесот на усогласување на законодавството на ЕУ и институционалните промени во делот на идентификацијата на земјишни парцели

Подпрограма 3	**Зголемена ефикасност и поддршка во земјоделството**	**Показател за успешност:** - **Подготвување на законски и подзаконски акти прилагодени со регулативите на ЕУ** - **Навремено подготвени и промовирани 2 програми за поддршка на земјоделството и рибарството,** - **Зголемена искористеност на производните капацитети, зголемено производство по единица површина и подобрен сортимент во растителното производство, зголемена бројна состојба на добиточниот фонд и подобрување на конкурентноста и можноста за супституција на увозот, намалување на производни трошоци по единица производ и по ха,** - **Подобрени стандарди и квалитет на земјоделските производи,** - **Зголемен број на органски производители, капацитети, вкупни површини под органско земјоделско производство,** - **Зголемување на човечките ресурси во Сектор Земјоделство** - **Зголемена искористеност на производните капацитети во рибарството со зголемено производство по единица површина и подобрена состојба со рибите во риболовните води**
Резултат 4	**Поголема конкурентност на земјоделските стопанства и индустријата за преработка на земјоделски производи, постигнување на европските стандарди и постигнување на одржлив развој на руралните средини од аспект на животната средина и**	**Показател за успешност:** **- Воспоставување на ефикасни политики за поддршка на развојот на руралните средини заради зголемување на конкурентност и реструктуирање на земјоделскиот сектор.** **-Рамномерен регионален рурален развој**

	социоекономската положба.	
Резултат 5	Реорганизирани и зајакнати подрачни единици на МЗШВ.	Показател за успешност: - Контрола и надзор над извршување на работите на подрачните единици; - Воведување во владение на државно земјоделско земјиште по завршен оглас; - Извештаи и информации, за посеаните површини по различни култури - Креирање на единствен регистар на земјоделски стопанства - Отварање и изнаоѓање на простор на 4 нови подрачни единици Јегуновце, Долнени, Росоман. - Обезбедување на деловен простор, техничка опрема и надоградба и поврзување на софтверите во новите подрачни единици - Набавка на дигитални сертификати (token) за подрачните единици за порвзување во софтверот со АКН (Агенција за катастар на недвижности) за дигитално внесување на парцелите по основ на договори од страна на МЗШВ. - Дигитално внесување на парцели од договори под закуп во софтверот на АКН (Агенција за катастар со недвижности) на државно земјоделско земјиште доделено преку огласи во подрачните единици
Резултат 6	Унапредено лозарство, винарство и овоштарство во РМ	Сектор за винарство и лозарство - Изработени и објавени се 2 правилници од Законот за виното; - Изготвени и реализирани се мерки и активности за поддршка на лозарство, винарство и овоштарство во рамките на Програмата за поддршка на земјоделството за 2017 година.

		- Изработени и објавени се Закон за изменување и дополнување на законот за виното и 2 правилници од Законот за виното; - Изготвени и реализирани се мерки и активности за поддршка на лозарство, винарство и овоштарство во рамките на Програмата за поддршка на земјоделството за 2017 година.
Резултат 7	Ефикасен маркетинг и подобрен квалитет на земјоделските производи	- Подготвување на законски и подзаконски акти прилагодени со регулативите на ЕУ - Зголемена искористеност на производните капацитети, зголемено производство по единица површина и подобрен сортимент во растителното производство, зголемена бројна состојба на добиточниот фонд и подобрување на конкурентноста и можноста за супституција на увозот, намалување на производни трошоци по единица производ и по ха, - Подобрени стандарди и квалитет на земјоделските производи, - Зголемен број на производители кои имааат спроведено стандарди за безбедност во примарното производство , - Зголемен број на производи заштитени со ознак за географски назив и традиционален специјалитет, - Зголемување на човечките ресурси во Сектор за маркетинг и квалитет на земјоделски производи.
Резултат 8	Зголемен обем на средствата за ИПАРД, Подготвеност на националните ИПАРД структури за	Показател за успешност: - Подготвеност на националните ИПАРД структури за спроведување на структурните фондови на ЕУ за рурален развој, - Финансиска реализација на Програмата,

	спроведување на структурните фондови на ЕУ за рурален развој, и финансиска реализација на Програмата	- Подобрена технолошка опременост и подготвеност за настап на заедничкиот пазар на земјоделските стопанства и преработувачката индустрија, - Подготвеност на националните ИПАРД структури за спроведување на структурните фондови на ЕУ за рурален развој, - Финансиска реализација на Програмата, - Подобрена технолошка опременост и подготвеност за настап на заедничкиот пазар на земјоделските стопанства и преработувачката индустрија,
		-

Б.план за спроведување
Поддршка на развојот на земјоделството и руралните средини
Подпрограма 1: план за спроведување

активност	одговорни	консултиран и	Временска рамка		Потребни ресурси	
Активности предвидени по основ на	Сектор земјоделс тво, сектор за	Сектор земјоделство , сектор за рурален	Почеток 2018 јануари	Крај 2020/деке мври	Човечки Вработените во Сектор земјоделство, сектор за рурален развој, сектор	Финансиски 441 156 866,00 ден од буџетот на МЗШВ

“Програмата на директни плаќања” 2018-2020 година “Програма за руралниот развој” 2018-2020година “Рибарство и аквакултура” 2018-2020 година	рурален развој, сектор за ИПАРД, сектор за винарство и лозарство, сектор за консолидација на земјоделско земјиште, сектор за менаџирање на земјоделско земјиште, сектор за прекршоци, сектор за маркетинг и квалитет	развој, сектор за ИПАРД, сектор за винарство и лозарство, сектор за консолидација на земјоделско земјиште, сектор за менаџирање на земјоделско земјиште, сектор зса прекршоци, сектор за маркетинг и квалитет на земјоделските производи /МЗЗШВ (врз основа на интегриран			за ИПАРД, сектор за винарство и лозарство, сектор за консолидација на земјоделско земјиште, сектор за менаџирање на земјоделско земјиште, сектор за прекршоци, сектор за маркетинг и квалитет на земјоделските производи, Како и вработените во Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој	98 141 600 000,00 денари (средства од Програмите; Директни плаќања 6 117 857 000,00 ден Рурарен развој 2 023 743 000,00 ден Рибарство и аквакултура 90 000 000,00 ден) ВКУПНО 98 582 756 866,00 денари

	на земјоделските производи **/ МЗЗШВ (врз основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ**	**маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ**									
					1год	**2 год**	**3 год**	**1 год**	**2 год**	**3 год**	

кадрова и персонална евиденција за вработените	**Раководител на сектои во МЗШВ Платежна Агенција**	**Раководител на сектор на сектор за Сектори во МЗШВ Платежна Агенција**	01.01.2018	31.12.2020	**Вработените во Сектор земјоделство, сектор за рурален развој, сектор за ИПАРД, сектор за винарство и лозарств**	**Вработените во Сектор земјоделство, сектор за рурален развој, сектор за ИПАРД, сектор за винарство и лозарство, сектор за**	**Вработените во Сектор земјоделство, сектор за рурален развој, сектор за ИПАРД, сектор за винарство и лозарство, сектор за консолидација на земјод**	223 743 000,0**0 ден** + 98 141 600 000,0**0 ден по основ на сите програми**	217 190 000,00 **ден** + 98 141 600 000,00 **ден по основ на сите програми**	223 866 000,00 **ден** + 98 141 600 000,00 **ден по основ на сите програми**

					о, сектор за консолидација на земјоделско земјиште, сектор за менаџирање на земјоделско земјиште, сект	консолидација на земјоделско земјиште, сектор за менаџирање на земјоделско земјиште, сектор за прекршоци, сектор за марк	елско земјиште, сектор за менаџирање на земјоделско земјиште, сектор за прекршоци, сектор за маркетинг и квалитет на земјоделските производи,			

					ор за прекршоци, сектор за маркетинг и квалитет на земјоделските производи, Како и вработените во Аген	етинг и квалитет на земјоделските производи, Како и вработените во Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството	Како и вработените во Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој			

					цијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој	и руралниот развој					
оценување на државните службеници	Раководител на Сектор шумартсво и ловстов /МЗЗШВ	Раководител на Сектор шумартсво и ловстов /МЗЗШВ Платежна Агенција									

	Платежна Агенција									
Вкупно активности за 1 година	Активности предвидени по основ на стратешките планови од соодветните сектори (54 активности)									
Вкупно активности за 2 година	Активности предвидени по основ на стратешките планови од соодветните сектори (54 активности)									
Вкупно активности за 3 година	Активности предвидени по основ на стратешките планови од соодветните сектори (54 активности)									

Програма 4 : Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал

Подпрограма- Здравје на растенијата

ВЕРТИКАЛНА ПРОГРАМА

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

А :оправданост на подпрограмата
Назив на програмата: **Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал** **Подпрограма- Здравје на растенијата**
Образложение: Програмата за Здравје на растенијата произлегува од: 1. **Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржана во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата за 2018-2020 година:** - **Зголемување на економскиот раст и конкурентноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, пораст на животниот стандард и квалитет на живеењето,** - **Интеграција во НАТО и ЕУ,** **Продолжување на борбата против криминалот и корупцијата и ефикасно спроведување на правото.** 2. **НПАА :** **Приоритет 3.1; Поглавје 12, безбедност на храна, ветерина и фитосанитарна политика** **Цел на програмата:** **Следење, прогнозирање и одредување на мерките за спречување на појава и ширење на штетни организми;** **-Земање на мостри од терен и детерминирање на штетни организми во ДФЛ;** **-Воведување на пасоши за растенија;**

-Објавување на листи на штетни организми; -Воспоставување на информатички систем на Регистри; -Регистрација и пререгистрација на производи за заштита на растенија и ѓубрива; -Контрола и следење на производи за заштита со воведување на бандероли-маркици; -Објавување на Национална листа на производи одобрени во Република Македонија, -Контрола на машини за апликација на производи за заштита на растенијата и вештачки ѓубрива
Показатели за успех на Програмата: -Следење, прогнозирање и одредување мерки за спречување на појавата и ширењето на растителни штетни организми во Република Македонија.
Програмата е Вертикална
Образложение: Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2018 година руралните средини произлегува од: 3. Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржана во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата за 2018-2020 година: - Зголемување на економскиот раст и конкурентноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, пораст на животниот стандард и квалитет на живеењето, - Интеграција во НАТО и ЕУ, Продолжување на борбата против криминалот и корупцијата и ефикасно спроведување на правото. 2. НПАА : Приоритет 3.1; Поглавје 12, безбедност на храна, ветерина и фитосанитарна политика

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели:

- **Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од сорти признати и произведени во Република Македнија**;
- **Дозволен увоз на семенски и саден материјал кој е запишан во Национална сортна листа;**
- **Ставање во трговија на сертифициран семенски материјал со официјални етикети издадени од Управата**;
- **Стручна контрола на производство, подготовка за трговија, постконтрола и иститување на видови сорти од семенски и саден материјал од страна на овластени правни лица;**
- **Испитување на квалитетот и здравствена исправност на семенскиот и садниот материјал во овластена лабораторија;**
- **Прифаќање на Европскиот заеднички каталог на сорти од земјоделски растителни видови.**
- **Усогласување на Националната регулатива со законодавство на Европската Унија;**
- **Внесување на новите сорти во Националната сортна листа, објавување во Службен весник на РМ и изработка на Описна листа на препорачани сорти од земјоделски растенија;**
- **Контрола и евиденција на производство на сертифициран семенски и саден материјал;**
- **Воведување во производство на нови поквалитетни сорти на земјоделски растенија и**
- **Чување и одржување на автохтоните сорти и референтни примероци на признаени сорти од семенски и саден материјал во Ген банките.**
- **Следење, прогнозирање и одредување на мерките за спречување на појава и ширење на штетни организми;**
- **Земање на мостри од терен и детерминирање на штетни организми во ДФЛ;**
- **Воведување на пасоши за растенија;**
- **Објавување на листи на штетни организми;**
- **Воспоставување на информатички систем на Регистри;**
- **Регистрација и пререгистрација на производи за заштита на растенија и ѓубрива;**
- **Контрола и следење на производи за заштита со воведување на бандероли-маркици;**

- Објавување на Национална листа на производи одобрени во Република Македонија,
- Контрола на машини за апликација на производи за заштита на растенијата и вештачки ѓубриња.
- Донесен закон усогласен со регулативите 1107/2009, 396/1996 и директивата 128/2009
- Донесени подзаконски акти по Законот за фитофармацевстки производи
- Донесена мониторинг програма
- Воспоставен систем за сертификација и тестирање на опрема за апликација
- Воспоставување на систем за регистрација на биоциди
- Воспоставување на систем за взаемно признавање
- Одржување на обуки за професионални корисници на фитофармацевстки производи

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:

Резултат 1	Прилагодување и усогласување на законите од областа на семе и саден материјал со европските регулативи, и Пријавување, испитување, одобрување, запишување и одржување на сорти од	Показател за успешност: - Донесени и имплементирани подзаконски акти од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија; - Регистрирани снабдувачи на семенски и саден материјал во Управата за семе и саден материјал; - Признаени и објавени сорти од семенски и саден материјал од земјоделски растенија во Службен весник на Република Македонија и запишани во Националната сортна листа;. - Поставени сорти од семенски материјал за испитување на VCU – тест на опитни полиња во овластени институции и статистичка обработка на добиените резултати од испитувањето на сортите ;

	земјоделски растенија во Национална сортна листа	- Постконтролни испитувања на семенски материјал со земање на мостри од одредена партија на семе и нивно поставување за испитување во опитни полиња во овластени институции. - Евиденција на пријавените површини за производство на сертифициран семенски и саден материјал; - Контрола на производство на сертифициран семенски и саден материјал и издавање на етикети за сертифициран семенски и саден материјал - Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од сорти признати и произведени во Република Македонија ; - Воведување на нови поквалитетни сорти со повисока генетска продуктивност и зголемување на земјоделското проиводство; - Контрола на квалитетните својства на семе и саден материјал од домашно и увозно потекло и - Чување на референтни приметоци и автохтони сорти во Ген банките.
Резултат 2	Спроведување на контроли и пост контроли над производството на сертифициран семенски и саден материјал во текот на вегетацијата	Показател за успешност: Произведен е сертифициран семенски материјал од следниве житни култури: пченица 5.117.300 кг., јачмен 1.709.805 кг., тритикале 57.7000 кг. - земени се 92 мостри за постконтрола на семенски материјал и истите се дадени за испитување на опитни полиња во овластени правни лица. - производен е сертифициран саден материјал од винова лоза од лозови садници 256.000 броја, калем гранки 7.505.500.000 број, ожилени калеми 68.500 броја, резници 200.000 броја и овошни растенија од овошни садници 420.000 броја, вегетативни подлоги 42.000 броја, изданоци 212.000 броја, калем гранки 42.500 броја, семе 143 кг., окуланти 72.000 броја, овошни семеници 9.200 броја, избојци 82.000 броја.
Подпрограма 3	Создавање на услови за функционирање на ген банки	Показател за успешност: - пријавени се нови сорти од земјоделски растенија за испитување и нивно запишување во Национална сортна листа.

	за чување на семенски и саден материјал	**- издадени се 3.**492.249 **контролни марки - етикети за увезениот семенски и саден материјал;**

Б.план за спроведување
Програма: Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал **Подпрограма- Здравје на растенијата**
Подпрограма 1: план за спроведување

активност	одговорни	консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток	Крај	Човечки	Финансиски
Снабдување на пазарот со квалитетен сертифициран семенски и саден материјал од странско и домашно потекло согласно стандардите и	Управа за семе и саден материјал, Фитосанитарна Управа / МЗЗШВ	Управа за семе и саден материјал, Фитосанитарна Управа /МЗЗШВ (врз	2018 јануари	2020/декември	Вработени во Управите за семе и саден материјал, Управа за фитосанитарна политика	209 334 000,00 ден

	прописите на меѓународни организации од областа на семето и садниот материјал (ISTA, UPOV, OECD) **- заштита на селекционерските права на создавачите на нови сорти на земјоделски растенија;** **-подготвување на** О**писна листа на препорачани сорти за поедини реони во Р.Македонија** **-земјоделските производители да добијат детални податоци за особините на сортата за производство во различни климатско-почвени услови**;	(врз основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ	основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетски от циркулари Стратешкиот План на МЗШВ					

-зголемен приноси по единица површина на сорти од земјоделски растенија и -заштита на автхтони сорти од земјоделски растенија.							
-Донесување и имплементација на подзаконски акти од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија и Законот за селекционерски права;							

	-Регистрирање на снабдувачи на семенски и саден материјал во регистерот што го води Управата; **-Перманентно признавање и објавување на сорти од семенски и саден материјал од земјоделски растенија во Службен весник на Република Македонија и запишување во Националната сортна листа;** **-Поставување на сорти од**							

	семенски и саден материјал за испитување на VCU – тест на опитни полиња во овластени институции и статистичка обработка на добиените резултати од испитувањето на сортите; -Постконтролни испитувања на семенски материјал со земање на мостри од одредена партија на семе и нивно поставување за испитување во опитни полиња во овластени							

	институции; **-Евиденција на пријавените површини за производство на сертифициран семенски и саден материјал;** **-Контрола на производство на сертифициран семенски и саден материјал и издавање на етикети за сертифициран семенски и саден материјал,** **-Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од**							

сорти признати и произведени во Република Македонија, -Воведување на нови поквалитетни сорти со повисока генетска продуктивност и зголемување на земјоделското проиводство, -Контрола на квалитетните својства на семе и саден материјал од домашно и увозно потекло							
- Снабдување на							

пазарот со квалитетен сертифициран семенски и саден материјал од странско и домашно потекло согласно стандардите и прописите на меѓународните организации од областа на семето и садниот материјал (ISTA, UPOV, OECD) - заштита на селекционерските права на создавачите на нови сорти на земјоделски растенија; - подготвување на Описна листа на препорачани сорти за поедини реони во Р.Македонија						

- земјоделските производители да добијат детални податоци за особините на сортата за производство во различни климатско- почвени услови; - зголемен приноси по единица површина на сорти од земјоделски растенија и - заштита на автхтони сорти од земјоделски растенија.						
Донесување и						

имплементација на подзаконски акти од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија и Законот за селекционерски права; -Регистрирање на снабдувачи на семенски и саден материјал во регистерот што го води Управата; -Перманентно признавање и објавување на сорти од семенски и саден								

материјал од земјоделски растенија во Службен весник на Република Македонија и запишување во Националната сортна листа; -Поставување на сорти од семенски и саден материјал за испитување на VCU – тест на опитни полиња во овластени институции и статистичка обработка на добиените резултати						

од испитувањето на сортите; -Постконтролни испитувања на семенски материјал со земање на мостри од одредена партија на семе и нивно поставување за испитување во опитни полиња во овластени институции; -Евиденција на пријавените површини за производство на сертифициран						

семенски и саден материјал; -Контрола на производство на сертифициран семенски и саден материјал и издавање на етикети за сертифициран семенски и саден материјал, -Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од сорти признати и произведени						

во Република Македонија, -Воведување на нови поквалитетни сорти со повисока генетска продуктивност и зголемување на земјоделското проиводство, -Контрола на квалитетните својства на семе и саден материјал од домашно и увозно потекло и -Чување и одржување на референтни приметоци							

во Ген банките.										
					1год	2 год	3 год	1 год	2 год	3 год
-Кадрова и персонална евиденција за вработените	Директ ор на Управа за семе и саден материј ал и Фитоса нитарна Управа /МЗЗШ В	Директор на Управа за семе и саден материјал и Фитосани тарна Управа /МЗЗШВ	01.01.2018	31.12.2020				25 941 000,0 0 ден	87111 000,00 ден	96 282 000,00 ден
-Оценување на државните службеници	Директ ор на Управа за семе и саден материј ал и Фитоса нитарна Управа	Директор на Управа за семе и саден материјал и Фитосани тарна Управа /МЗЗШВ								

	/МЗЗШ В									
Вкупно активности за 1 година	32 активности предвидени во стратешките планови							40 381 000,00 ден		
Вкупно активности за 2 година	32 активности предвидени во стратешките планови							105 763 000,00 ден		
Вкупно активности за 3 година	32 активности предвидени во стратешките планови							118 080 000,00 ден		

Програма 4 **Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал**

Подпрограма: **Контрола и евиденција на семенски и саден материјал**

ВЕРТИКАЛНА ПРОГРАМА

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
А :оправданост на подпрограмата
Назив на програмата: **Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал** **Подпрограма- Контрола и евиденција на семенски и саден материјал**   **Образложение:** **Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2018 година руралните средини произлегува од:** 1. **Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржана во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата за 2018-2020 година:** - **Зголемување на економскиот раст и конкурентноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, пораст на животниот стандард и квалитет на живеењето,** - **Интеграција во НАТО и ЕУ,** 2. **НПАА : Приоритет 3.1; Поглавје 12, безбедност на храна, ветерина и фитосанитарна политика**

Цел на подпрограмата:

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели органот кој е одговорен:

- **Усогласување на Националната регулатива со законодавство на Европската Унија;**
- **Внесување на новите сорти во Националната сортна листа, објавување во Службен весник на РМ и изработка на Описна листа на препорачани сорти од земјоделски растенија;**
- **Контрола и евиденција на производство на сертифициран семенски и саден материјал;**
- **Воведување во производство на нови поквалитетни сорти на земјоделски растенија и**
- **Чување и одржување на автохтоните сорти и референтни примероци на признаени сорти од семенски и саден материјал**

Показател на успех на подпрограмата:

- **Поставување на сорти од семенски и саден материјал за испитување на** VCU **– тест на опитни полиња во овластени институции и статистичка обработка на добиените резултати од испитувањето на сортите**;
- **Постконтролни испитувања на семенски материјал со земање на мостри од одредена партија на семе и нивно поставување за испитување во опитни полиња во овластени институции;**
- **Евиденција на пријавените површини за производство на сертифициран семенски и саден материјал;**
- **Контрола на производство на сертифициран семенски и саден материјал и издавање на етикети за сертифициран семенски и саден материјал**,
- **Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од сорти признати и произведени во Република Македонија,**
- **Воведување на нови поквалитетни сорти со повисока генетска продуктивност и зголемување на земјоделското проиводство,**

- Донесување и имплементација на подзаконски акти од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија и Законот за селекционерски права; - Регистрирање на снабдувачи на семенски и саден материјал во регистерот што го води Управата; - Перманентно признавање и објавување на сорти од семенски и саден материјал од земјоделски растенија во Службен весник на Република Македонија и запишување во Националната сортна листа; - Контрола на квалитетните својства на семе и саден материјал од домашно и увозно потекло и - Чување и одржување на референтни приметоци во Ген банките.		
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:		
Резултат 1	Пријавување, испитување, одобрување, запишување и одржување на сорти од земјоделски растенија во Национална сортна листа	Показател за успешност: - Контрола на квалитетните својства на семе и саден материјал од домашно и увозно потекло и - Чување на референтни приметоци и автохтони сорти во Ген банките. - Донесени и имплементирани подзаконски акти од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија; - Поставени сорти од семенски материјал за испитување на VCU – тест на опитни полиња во овластени институции и статистичка обработка на добиените резултати од испитувањето на сортите ;

		- Постконтролни испитувања на семенски материјал со земање на мостри од одредена партија на семе и нивно поставување за испитување во опитни полиња во овластени институции. - Евиденција на пријавените површини за производство на сертифициран семенски и саден материјал; - Контрола на производство на сертифициран семенски и саден материјал и издавање на етикети за сертифициран семенски и саден материјал - Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од сорти признати и произведени во Република Македонија ; - Регистрирани снабдувачи на семенски и саден материјал во Управата за семе и саден материјал; - Признаени и објавени сорти од семенски и саден материјал од земјоделски растенија во Службен весник на Република Македонија и запишани во Националната сортна листа;. - Воведување на нови поквалитетни сорти со повисока генетска продуктивност и зголемување на земјоделското проиводство; -
Резултат 2	Спроведување на контроли и пост контроли над производството на сертифициран семенски и саден материјал во текот на вегетацијата	Показател за успешност: Произведен е сертифициран семенски материјал од следниве житни култури: - пченица - јачмен - тритикале - земени се 92 мостри за постконтрола на семенски материјал и истите се дадени за испитување на опитни полиња во овластени правни лица. - производен е сертифициран саден материјал од винова лоза од лозови садници - калем гранки - ожилени калеми

		- резници и овошни растенија од овошни садници - вегетативни подлоги , изданоци - калем гранки - семе - окуланти - овошни семеници - избојци
Резултат 3	Создавање на услови за функционирање на ген банки за чување на семенски и саден материјал	Показател за успешност: - пријавени се нови сорти од земјоделски растенија за испитување и нивно запишување во Национална сортна листа. - издадени се контролни марки - етикети за увезениот семенски и саден материјал;

Б.план за спроведување
Програма:Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал Подпрограма: Контрола и евиденција на семенски и саден материјал
Подпрограма 1: план за спроведување

активност	одговорни	консултиран и	Временска рамка	Потребни ресурси

- Контрола на квалитетните својства на семе и саден материјал од домашно и увозно потекло и - Чување на референтни приметоци и автохтони сорти во Ген банките. - Донесени и имплементирани подзаконски акти од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија; - Поставени сорти од семенски материјал за испитување на VCU – тест на опитни полиња во овластени институции и статистичка обработка на	Управа за семе и саден материјал, Фитосанитарна Управа / МЗЗШВ (врз основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешки	Управа за семе и саден материјал, Фитосанитарна Управа /МЗЗШВ (врз основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ	Почеток 2018 јануари	Крај 2020/декември	Човечки Вработени во Управа за семе и саден материјал, Фитосанитарна Управа /МЗЗШВ	Финансиски 264 54818000,00денари (од буџет на МЗШВ

добиените резултати од испитувањето на сортите ; **- Постконтролни испитувања на семенски материјал со земање на мостри од одредена партија на семе и нивно поставување за испитување во опитни полиња во овластени институции.** **- Евиденција на пријавените површини за производство на сертифициран семенски и саден материјал;** **- Контрола на производство на сертифициран семенски и саден материјал и издавање на етикети за сертифициран**	**от План на МЗШВ**					

семенски и саден материјал - Зголемена употреба на сертифициран семенски и саден материјал од сорти признати и произведени во Република Македонија ; - Регистрирани снабдувачи на семенски и саден материјал во Управата за семе и саден материјал; - Признаени и објавени сорти од семенски и саден материјал од земјоделски растенија во Службен весник на Република Македонија и запишани во Националната сортна листа;.						

- Произведен е сертифициран семенски материјал - Воведување на нови поквалитетни сорти со повисока генетска продуктивност и зголемување на земјоделското проиводство;										
					1год	2 год	3 год	1 год	2 год	3 год
кадрова и персонална евиденција за вработените	Директор на Управа за семе и саден материјал и Фитосанитарна Управа /МЗЗШВ	Директор на Управа за семе и саден материјал и Фитосанитар на Управа /МЗЗШВ	01.01.2018	31.12.2020				14440 000,00 ден	1865200 0,00 ден	2172600 0,00 ден
оценување на државните службеници	Директор на Управа	Директор на Управа за								

	за семе и саден материјал и Фитосанитарна Управа /МЗЗШВ	семе и саден материјал и Фитосанитарна Управа /МЗЗШВ								
Вкупно активности за 1 година	12 предвидени активности во стратешкиот план							14440000,00 ден		
Вкупно активности за 2 година	12 предвидени активности во стратешкиот план							18652000,00ден		
Вкупно активности за 3 година	12 предвидени активности во стратешкиот план							21726000,00 ден		

Програма 4: Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал

Потпрограма- Лабораториски анализи

ВЕРТИКАЛНА ПРОГРАМА

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
А :оправданост на подпрограмата
Назив на програмата: **Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал**

Подпрограма- Лабораториски анализи

Образложение:

Унапредување на квалитетот и зголемување на видот на лабораториски услуги

Програмата Лабораториски анализи произлегува од:

1. Програмата за здравјето на растенијата

2. Стратешкиот приоритет на Владата на Република Македонија содржана во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија за 2018-2020 година:

Цел на подпрограмата:

Во функција на остварување на наведениот приоритет се утврдуваат следните стратешки цели органот кој е одговорен:

- Унапредување на квалитетот и зголемување на видот на лабораториски услуги,
- Приоритет на Програмате е обезбедување на повисоки стандарди за заштита на здравјето на граѓаните и животните преку активностите на Фитосанитарната управа при МЗШВ, донесување на подзаконските акти за постоечките Закони и применување на меѓународни стандарди за безбедност на храната и контрола при увоз на растенијата

Во функција на наведениот приоритет се утвдрдува следната приоритена цел(и):

- Следење на здравствената состојба на растенијата
- Спроведување на лабораториската практика
- Зголемена лабораториската контрола на квалитетот на сертифициран семенски и саден материјал и утврдување виталност на семенскиот материјал
- Конфирмација на органски производи преку поинтензивни лабораториски испитувања на производи, почва и вода за наводнување
- Спроведување лабораториски анализи врз овошје и зеленчук наменето за конзумација и преработка за контрола на усогласеност на квалитет на овошје и зеленчук со пропишаните пазарни стандарди и класирање
- Проверка на квалитетот на житарки, ориз и зрнеста добиточна храна согласно пропишаните стандарди за квалитет

- **Квантификација на адитиви во брашно, овошни сокови, зеленчуково пире, мармалад, компоти и сл.** - **Скрининг и конфирмација на ГМО во земјоделски производи од растително потекло** - **Скрининг и конфирмација на микотоксини и нитрати во земјоделски производи и нивни преработки од растително потекло** - **Следливост на ферментацијата на комиње, шира и вино вино преку лабораториски анализи на приближно 40 параметри** - **Испитување на детерминативни индикатори за квалитет на органски ѓубрива.**
Показател на успех на подпрограмата: **Следење, прогнозирање и одредување мерки за спречување на појава и ширењето на растителни штетни организми во РМ;**
4. **НПАА :** **Фитосанитарната управа е дел од Поглавје 12, кое се однесува на безбедност на храната**
Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:

Резултат 1	**Лабораториски анализи**	**Показател за успешност:** **- Број на акредитирани методи за следење на здравствена состојба на растенијата и други објекти и предмети причинители на болести, квалитет на фитофармацевтски средства и резидуи, квалитет на сертифициран семенски и саден материјал;** **- Број на анализирани примероци доставени од официјални инспекциски служби според стандардот** ISO 17025; - **Обука на постоечкиот персонал, надградување на знаења и подобрување на лабораториски вештини;**

		- Континуирана промоција на дејноста на ДФЛ и застапеност во медиумите; - Број на учесници (производители и компании од област на земјоделството) на неформална едукација организирана од ДФЛ; - Соработка со надворешни соработници (домашни и ЕУ експерти) за надградба на лабораториски вештини; - Преадаптација на лабораториски простор според лабораториски стандарди.
Резултат 2	Обучен и стручен кадар во ДФЛ преку трансфер на знаење.	Показател за успешност: Целосна реализација на обврските од Програмата за фитосанитарна политика Испорака на дијагностички наод најдоцна за 5 работни дена Целосна реализација на обврските од Програмата за контрола на фитофармацевтски средства и резидуи Испорака на резултат од резидуи најдоцна за 5 работни дена Испорака на резултат од фитофармацевтски средства согласно динамика на Програмата Број на извршени анализи во текот на една година Испорака на утврден квалитет согласно актуелниот Правилник Испорака на резултат од резидуи најдоцна за 5 работни дена согласно актуелната Програма за безбедност на храна

Б.план за спроведување
Заштита на здравјето на растенијата, семе и саден материјал

Подпрограма- Лабораториски анализи
Подпрограма 1: план за спроведување

активност	**одговорни**	**консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**	
			Почеток	**Крај**	**Човечки**	**Финансиски**
- **Следење на здравствената состојба на растенијата** - **Спроведување на лабораториската практика** - **Зголемена лабораториската контрола на квалитетот на сертифициран семенски и саден материјал и утврдување виталност на**	**Фитосанитарна Лабораторија** **/ МЗЗШВ (врз основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот**	**Фитосанитар лабораторија** **/МЗЗШВ (врз основа на интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ**	2018 **јануари**	**2020/декември**		91 0845 000,00

семенскиот материјал - Конфирмација на органски производи преку поинтензивни лабораториски испитувања на производи, почва и вода за наводнување - Спроведување лабораториски анализи врз овошје и зеленчук наменето за конзумација и преработка за контрола на	циркулари Стратешкиот План на МЗШВ					

усогласеност на квалитет на овошје и зеленчук со пропишаните пазарни стандарди и класирање - Проверка на квалитетот на житарки, ориз и зрнеста добиточна храна согласно пропишаните стандарди за квалитет - Квантификација на адитиви во брашно, овошни сокови, зеленчуково пире, мармалад, компоти и сл.						

- **Скрининг и конфирмација на ГМО во земјоделски производи од растително потекло** - **Скрининг и конфирмација на микотоксини и нитрати во земјоделски производи и нивни преработки од растително потекло** - **Следливост на ферментацијата на комиње, шира и вино вино преку лабораториски анализи**						

на приближно 40 **параметри** - **Испитување на детерминативни индикатори за квалитет на органски ѓубрива.**										
					1год	**2 год**	**3 год**	**1 год**	**2 год**	**3 год**
кадрова и персонална евиденција за вработените	**Директор на Фитосанитарна Лабораторија** **/МЗЗШВ**	**Директор на Фитосанитарна Лабораторија** **/МЗЗШВ**	01.01.2018	31.12.2020				16 861 000,0 **о ден**	35 162 000,00 **ден**	39 822 000,00 **ден**
оценување на државните службеници	**Директор на Фитосанитарна**	**Директор на Фитосанитарна Лабораторија**								

	Лаборатор ија /МЗЗШВ	/МЗЗШВ								
Вкупно активности за 1 година	11 предвидени активности во рамките на стратешкиот план на ДФЛ							16 861 000,00 ден		
Вкупно активности за 2 година	11 предвидени активности во рамките на стратешкиот план на ДФЛ							35 162 000,00 ден		
Вкупно активности за 3 година	11 предвидени активности во рамките на стратешкиот план на ДФЛ							39 822 000,00 ден		

Програма 5 : Управување со водни ресурси

ВЕРТИКАЛНА ПРОГРАМА

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ
А :оправданост на подпрограмата
Назив на програмата: **Програма 5 : Управување со водни ресурси** **Цел на подпрограмата:** **Ефикасно користење на водите и водостопанските објекти**
Образложение: **Унапредување на пристапот до водните ресурси и нивно адекватно менаџирање** **2. Стратешкиот приоритет на Владата на Република Македонија содржана во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија за 2018-2020 година:**
Показател на успех на подпрограмата:

- **Ефикасно користење на водите и водостопанските објекти**
- **Следење на состојбата на водите, нивната употреба и користењето и преземање мерки за одржување и подобрување на режимот на водите;**
- **Реконструкција на основните објекти на хидросистемите и доградба на системи за наводнување;**
- **Развој на земјоделството преку правилно користење на средствата за капитални инвестиции со цел обезбедување на доволни количини на вода за населението и за наводнување на земјоделските површини.**

Развој на земјоделството и поддршка на руралниот развој

- **Преструктуирање на водостопанството со цел ефикасно, рационално и одржливо управување со системите за наводнување и одводнување;**
- **Поголем степен на искористување на системите за наводнување преку зголемување на наводнуваните површини за 20**-30%;
- **Зголемување на можноста за користење на водата за наводнување преку рехабилитација на хидро-мелиоративните системи;**
- **Седум системи во кој ќе се интервенира;**
- **Исчистени канали за одводнување во должина од 80 км**
- **Зголемена наводнувана површина во %**
- **Изградени системи за водоснабдување на населението и системи за наводнување на водните заедници**

Реални трошоци во % од планираните трошоци

14. **НПАА :**

<table>
<tr><td colspan="3">Поглавје 3.27 животна средина; потпрограма Водостопанство</td></tr>
<tr><td colspan="3">Стратешкиот приоритет на МЗШВ:

- Ефикасно користење на водите и водостопанските објекти
– Следење на состојбата на водите, нивната употреба и користењето и преземање мерки за одржување и подобрување на режимот на водите;
– Реконструкција на основните објекти на хидросистемите и доградба на системи за наводнување;
– Развој на земјоделството преку правилно користење на средствата за капитални инвестиции со цел обезбедување на доволни количини на вода за населението и за наводнување на земјоделските површини.
Развој на земјоделството и подршка на руралниот развој
– Преструктуирање на водостопанството со цел ефикасно, рационално и одржливо управување со системите за наводнување и одводнување;
– Поголем степен на искористување на системите за наводнување преку зголемување на наводнуваните површини за 20-30%;
– Зголемување на можноста за користење на водата за наводнување преку рехабилитација на хидро-мелиоративните системи.</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Очекувани резултати (компоненти) од Програмата:</td></tr>
<tr><td>Резултат 1</td><td>Изградени и реконструирани основни водостопански објекти за наводнување и доградба и реконструкција на системи за наводнување и одводнување.</td><td>Показател за успешност:
– - Седум системи за наводнување во кој ќе се интервенира
– Исчистени канали за одводнување во должина од 80 км
Зголемена наводнувана површина во %</td></tr>
</table>

Резултат 2	**Обезбедени доволни количини на вода за населението и наводнување на земјоделски површини.**	**Показател за успешност:** **Реални трошоци во % од планираните трошоци**

Б.план за спроведување
Програма 5 : **Управување со водни ресурси**
Подпрограма 1: план за спроведување

активност	**одговорни**	**консултиран и**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**	
			Почеток	**Крај**	**Човечки**	**Финансиски**
– **Следење на состојбата на водите, нивната употреба и користењето**	**Управа за водостопанство** **/ МЗЗШВ (врз основа на**	**Управа за водостопанство** **/МЗЗШВ (врз основа на**	2018 **јануари**	**2020/декември**	**Вработени во Управа за водостопанство**	16 767000,00(2018-2020)

и преземање мерки за одржување и подобрување на режимот на водите; – Реконструкција на основните објекти на хидросистемите и доградба на системи за наводнување; – Развој на земјоделството преку правилно користење на средствата за капитални инвестиции со цел	интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ	интегриран маил до сите сектори во рамките на Групата за изработка на Буџетскиот циркулар и Стратешкиот План на МЗШВ				

обезбедувањ е на доволни количини на вода за населението и за наводнување на земјоделските површини. - Развој на земјоделството и подршка на руралниот развој – Преструктуирање на водостопанството со цел ефикасно, рационално и одржливо управување со системите за наводнување						

и одводнување; – Поголем степен на искористување на системите за наводнување преку зголемување на наводнуваните површини за 20-30%; – Зголемување на можноста за користење на водата за наводнување преку рехабилитација на хидро-мелиоративните системи;						

- **Седум системи во кој ќе се интервенира;** - **Исчистени канали за одводнување во должина од 80 км** - **Зголемена наводнувана површина во %** - **Изградени системи за водоснабдување на населението и системи за наводнување на водните заедници**						

					1год	2 год	3 год	1 год	2 год	3 год
кадрова и персонална евиденција за вработените	Директор на Управа за водостопанство /МЗЗШВ	Директор на Управа за водостопанство /МЗЗШВ	01.01.2018	31.12.2020				5,589 000,009 (од буџет на МЗШВ)	5,589000,009 (од буџет на МЗШВ)	5,589000,009 (од буџет на МЗШВ)
оценување на државните службеници	Директор на Управа за водостопанство /МЗЗШВ	Директор на Управа за водостопанство /МЗЗШВ								
Вкупно активности за 1 година	11 предвидени активности согласно стратешкиот план							5,589000,009 (од буџет на МЗШВ)		

Вкупно активности за 2 година	11 предвидени активности согласно стратешкиот план		5,870,000,00 (од буџет на МЗШВ
Вкупно активности за 3 година	11 предвидени активности согласно стратешкиот план		5,870,000,00 (од буџет на МЗШВ)

Развивање на заедничките функции во МЗШВ

1. Принципи на правична застапеност според кои се раководи МЗШВ
2. Стратешко планирање и подготвување на буџетот на МЗШВ
3. Класификацирани информации и активности по прашањата од одбраната,
4. Внатрешна ревизија
5. Создавање и трансфер на знаење

8. Подобрување на пост бербените активности, маркетинг и стандарди за квалитет на земјоделско- прехрамбените производи

10. **ИССО 9001 стандарди во МЗШВ**

1. Принципи на правична застапеност според кои се раководи МЗШВ

2018	2019	2020
При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија	**При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија**	**При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија**

2.Креирање на политики

2018	2019	2020
Се формираат работни групи за изготвување на Законите и подзаконските акти од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и хидрометеоролошки работи.	Се формираат работни групи за изготвување на Законите и подзаконските акти од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и хидрометеоролошки работи.	Се формираат работни групи за изготвување на Законите и подзаконските акти од областа на земјоделството, шумарството, водостопанството и хидрометеоролошки работи.
За закони кои ги предлагаат други Министерства се формираат работни групи.во координација со секторот за нормативно-правни работи	За закони кои ги предлагаат други Министерства се формираат работни групи.во координација со секторот за нормативно-правни работи	За закони кои ги предлагаат други Министерства се формираат работни групи.во координација со секторот за нормативно-правни работи
По барање на други органи се даваат мислења за тематика од областа на земјоделието шумарството и руралниот развој	По барање на други органи се даваат мислења за тематика од областа на земјоделието шумарството и руралниот развој	По барање на други органи се даваат мислења за тематика од областа на земјоделието шумарството и руралниот развој

3, **Стратешко планирање / подготвување на Буџетот на МЗШВ**

2. Одделение за стратешко планирање

Одделението за стратешко планирање во рамките на МЗШВ е организиран согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа и внатрешните акти на МЗШВ,

Ги врши стручно-оперативни и аналитички активности за развој на стратешки планови, согласно анализата на политиките иврши непосредни консултации со секторот за анализа на политиките во земјоделството

Координира на стратегии, развојни и стручно оперативни, институционално тековни работи кои проилегуваат од надлежноста на Министерството по основ на усвоени стратешки документи, мониторира и имплементира ИСО стандарди, спроведува КАВ-инструмент за државна администрација(Common Administration Assessment),

Преку спроведување на активностите од делокругот на одделението за стратешко планирање треба да допринесе МЗШВ да стане репрезентативен дел од институцијата во процесот на приближување на земјата кон нормативите на ЕУ во насока на полноправно членство на Република Македонија во Европската Унија, согласно Стратешките Приоритети на Владата на Република Македонија,

Одделението за стратешко планирање врши мониторинг и евалуација на имплементирањето на стратешките и буџетските документи,

Учествува во креирање на стратегии и дрги Владини програми за остварување на стратешките цели на Владата на Република Македонија, во областа на земјодеслтвото, шумарството и водостопанството, преку управување на податоци од секторите и органите во состав,

Спроведува активностите во врска со превенција и справување со кризни состојби.(ЦУК И ДИС), одговара по прашања поврзани со одбраната,

Изготвува стратешки плкан на Министерството за земјоделство, Шумарство и Водостопанство на Република Македонија,

Врши мониторинг на спроведувањето и соработува со акредитирани консултантски куќи,

Дава одговори на мислења и дописи од други институции во државата,

2018	2019	2020
- Воспоставување на полн капацитет за стратешко и буџетско планирање. Јасна и видлива на објава сајтот на МЗШВ на ИСО сертификатот. Воспоставување на група за имплементација на КАФ алатката и ИСО стандарди во МЗШВ	**- Воспоставено стратешко и буџетско планирање. Јасна и видлива на објава меморандумот на МЗШВ на ИСО сертификатот.**	**- Воспоставено стратешко и буџетско планирање. - Унапредување на квалитетот на стратешкото работење на МЗШВ.**
- Континуитет во функционирање на Групата за стратешко планирање во МЗШВ за следење на имплементацијата на донесените стратешки документи	**- Функционирање на Групата за стратешко планирање во МЗШВ за следење на имплементацијата на донесените стратешки документи и планови.**	**- Ревидирање на работната група за стратешко планирање во МЗШВ која го подготвува стратешкиот план и потоа учествува во имплементацијата на донесените стратешки документи**
- Стратешкиот план го подготвува Државниот Советник за стратешко планирање одделението за стратешко планирање во координација со работна група во МЗШВ. Буџетскиот циркулар се подготвува врз основа на претходно планираните	**- - Стратешкиот план го подготвува Државниот Советник за стратешко планирање заедно со одделението за стратешко планирање во координација со работна група во МЗШВ.**	**- Стратешкиот план го подготвува работна група.Неговото спроведување го координира државниот советник за стратешко планирање, одделението за стратешко планирање, додека мониторингот континуирано се спроведува од страна на работната група**

активности содржани во стратешкиот план.	Буџетскиот циркулар се подготвува врз основа на претходно планираните активности содржани во стратешкиот план.	за буџетско работење и стратешко планирање. Буџетскиот циркулар се подготвува врз основа на претходно планираните активности содржани во стратешкиот план.
- Добиените средства од буџетот за 2018година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефективно и ефикасно.	- Добиените средства од буџетот за 2019 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефективно и ефикасно.	Добиените средства од буџетот за 2020 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефективно и ефикасно.
- Изработка на потребните стратешки документи до крајот на годината - Изработка на потребните буџетски документи до крајот на годината	- Изработка на потребните стратешки документи до крајот на годината - Изработка на потребните буџетски документи до крајот на годината	– Изработка на потребните стратешки документи до крајот на годината – Изработка на потребните буџетски документи до крајот на годината

- Зајканување на децентрлизираното планирање	**- Зајканување на децентрлизираното планирање**	**- Зајканување на децентрлизираното планирање**
-Поставување на принципи на финансиска одговорност во трошењето на средствата од подпрограмите на буџетот на МЗШВ	**- Функционирање на ПИФК (финансиска одговорност)** **(јавната внатрешна финансиска контрола)**	**- Функционирање на ПИФК** **(финансиска одговорност)** **(јавната внатрешна финансиска контрола)**
- Стабилизирање на ПИФК-от (јавната внатрешна финансиска контрола)		
МЗШВ е сертифициран и се продолжува со развивање на Иссо 9001 стандарди.		

4. **Внатрешна ревизија**

2018	2019	2020
Интерни контроли во насока на откривање пропусти во воспоставените процедури;	Предвидеи една ревизија на интерни контроли во насока на откривање пропусти во воспоставените процедури;	Спроведена една ревизија на интерни контроли во насока на откривање пропусти во воспоставените процедури

Спроведени една финансиска ревизија во насока на откривање финансиски пропусти како незаконито и ненаменско трошење финансиски средства, некомплетна финансиска документација и сл; Спроведена една ревизија на успешност и ефекти од проектите спроведени со помош од странски фондови	Предвидеи една финансиска ревизија во насока на откривање финансиски пропусти како незаконито и ненаменско трошење финансиски средства, некомплетна финансиска документација и сл; Предвидеи една ревизија на успешност и ефекти од проектите спроведени со помош од странски фондови	Спроведени една ревизија на успешност и ефекти од проектите спроведени со помош од странски фондови Спроведена една ревизија на успешност и ефекти од проектите спроведени со помош од странски фондови
	Предвидеи три ревизии на ИПА структура со цел утврдување на функционирањето на системот на интерни контроли Една финансиска ревизија; Ревизија на завшени проекти	Предвидеи три ревизии на ИПА структурата односно една ревизија на успешност Предвидеи ревизија на завшени проекти
		Предвидеи една ревизија на усогласеност на процесите на реформирање на законодавството

	Една ревизија на инспекциите во МЗШВ Ревизија на ефективност и ефикасност на донесување законски измени и подзаконски акти Една ревизија на успешност на проекти финансирани од други странски фондови Една ревизија на директни плаќања Спроведени две ревизии на усогласеност Спроведени една ревизија на системите за интерни контроли	Предвидеи три ревизии на успешност на проекти финансирани од други странски фондови Предвидеи две ревизии на усогласеност Предвидеи една ревизија на системите за интерни контроли
Осврт на постигнати резултати за година - 2018	Во текот на 2017 година беа спроведени вкупно 9 (девет). Вкупно беа утврдени над 50 наоди, а ревизорските тимови дадоа	

	препроака во ревизорските извештаи.	

5. **Подобрување на пост бербените активности, маркетинг и стандарди за квалитет на земјоделско- прехрамбените производи**

Поддршката за заштита на географското потекло и посебноста на клучните македонски земјоделско-прехранбено производи	**Активностите за заштита на географското потекло и посебноста на клучните македонски земјоделско-прехранбени производи на македонскиот кечап и други преработени производи од зеленчук и овошје, пијалоците (мастика, видови ракии, вина), млечни производи (биено и др. сирења), карактеристични зачини и производи од еколошките предели на Македонија на домашниот и европскиот пазар, ќе вклучат заштита на производите за домашниот пазар и интензивирање на активностите за заштита на производите на странските пазари:**

	-Дефинирање на приоритетна листа на производи за кои ќе биде започната постапка за заштита на домашниот пазар по години, -Дефинирање на листа на приоритетна производи за кои ќе биде започната постапка за заштита на странските пазари по години со подготвен план на потребните активности за подршка на потребните анализи за утврдување на посебноста на суровините (примарните земјоделски производи) доколку се работи за преработен производ.
Реализација на меѓународна маркетинг кампања за промоција на македонски заштитени производи, и генерално квалитетното земјоделско произодство од Македонија во некој од светските медиуми	Дефинирање на листа на приоритетни производи за кои ќе се реализира меѓународна медиумска кампања за промоција во некој од светските медиуми и преку професионална маркетинг компанија.
Обезбедување на препознатливост во маркетингот на македонските земјоделски производи врз основа на традиционалните обележја на Македонија	Подготовка на мерки за поддршка за поврзување на репрезентативните македонските земјоделски производи со препознатливите традиционални македонски производи (рачни изработки, производите од традиционалните македонски занаети, делови од македонскиот фолклор, култура, историја и археологија, др. обележја) во делот на амбалажата, одбележувањето и изработката на промотивниот материјал. Проект промотивно-продажен центар “Производи од македонската земја" за продажба на маркетиншки развиени и селектирани земјоделски-прехранбени производи, подигнати на ниво на промотивен македонски

	производ и македонски сувенир, заедно со ракотворби и уметнички дела со национални мотиви во Скопје.
Кампања за популаризација на постоечките мерки за воведување на стандарди за квалитет	Изработен план за поинтензивна кампања и информирање на земјоделците за користење на мерките од Програмата за финансиска поддршка за 2010 година за партиципација на трошоците за воведување на стандарди за квалитет кои ја зголемуваат вредноста на производите (ХАЦЦП, ЕУРОГАП), за поддршка на заштитено брендирање и географско потекло на производите, и сертификација на органско производство со вклучување на примарните производители, преработувачите, АПРЗ, здруженијата на земјоделци.
Имплементација на кодексот на Добра земјоделска пракса од 2011 година	Изработен акциски план за завршување на подготовката на кодексот на Добра земјоделска пракса. Детален план на активности за имплементација на кодексот на Добра земјоделска пракса со анализа на ризиците и областите на кои е потребно да се фокусираат мерките на поддршка во идниот период со цел имплементација на кодексот за Добра земјоделска пракса.
Поддршка на локална самоуправа за основање на пазари на големо на земјоделски производи	Воспоставени се мерки за поддршка на локалната самоуправа од Програмата за рурален развој за 2014-2020 година и ИПАРД програмата наменати за основање на пазари на големо на земјоделски

	производи, а во соработка со потенцијалните корисници (фармерите, нивни здруженија и трговците) особено во регионите каде што за тоа има изразена потреба и иницијатива од единиците на локална самоуправа и можности за јавно-приватно партнерство.
Соработка со Агроберза и ЈП за стопанисување со пасиштата Скоје	**Агри ленд АД Скопје во своите активности има значителен придонес за усвојување и имплементација на најновите светски признатите стандарди за квалитет. Освен тоа промоцијата и маркетингот на земјоделски производи им е главна цел, но проблемите на кои наидуваат на теренот представува предизвик како за нив така и за севкупниот Аграр во Република Македонија.**

Трансфер на знаење	**По завршувањето на Македонско/израелскиот проект изградена е Демо фарма во Св.Николе и Битола. Планот на активности е да се направи мрежа на опитни демо фарми во средните земјоелски училишта каде ќе се врши обука и имплементација на најсовремените земјоделски достигнувања. Во 2016 завршена е демо фармата во тетовоТетово. Во 2018 се очекува умрежување на истите и започнување на едукација со најновите земјоделски техники и пракси на сите чинители во земјоделскиот сектор. Исто така се предвидува проширување и изградба овој тип производни и едукативни објекти за пред се градинарско производство каде ќе се имплементираат најновите во свет техники и технологии во земјоделството(рано градинарски производи)**

6. **Создавање и трансфер на знаење**

Советодавни служби	**-Имплементација на одредбите од Стратегијата за развој на земјоделството 2014**-2020 **во делот на развој на советодавни служби, и во однос на подготовка на ефикасен план за брзо реструктуирање на Агенција за потикнување на развојот на земјоделството (АПРЗ) во ефикасен сервис за поддршка на земјоделските производители.**

	-Обезбедување на насоки на АПРЗ за поддршка на земјоделските производители во насока на реализација на политиките на Владата на терен особено во однос на приоритетите: квалитет, ИПАРД, продуктивност, здружување, промена на производни технологии и видови на производство со нови култури. Во активностите да бидат вклучени и поголемите форми на невладино здружување на земјоделците.
Истражување	Завршување на повеќегодишната програма за истражување во земјоделството, како и доставување на модел за поставување на систем за планирање на истражување во земјоделството со процедури за интерниот процес во МЗШВ, и за консултациите со надворешни истражувачки институции и МОН.